Måsøy kommune

Bilde: Åpning av Nasjonal Turistveg Havøysund og Selvika rasteplass den 22.6.2012.

Økonomiplan 2013 – 2016
Årsbudsjett 2013

INNHOLDSFORTEGNELSE

DEL 1 – INNLEDNING OG MÅL 4
INNLEDNING 4
FORSLAG TIL BALANSERING AV DRIFTSBUDSJETTET FOR 2013 8
HOVEDTREKK – ENDRINGER I DRIFTSBUDSJETTET 9
ANDRE VURDERINGER OG KOMMENTARER 11
INVESTERINGSBUDSJETTET 13
DEL 2 – KOMMUNEPLAN 2013 - 2016 15
ØKONOMIPLAN – HJEMMEL I LOV 15
STATISTIKK OG UTVIKLINGSTREKK 15
GJENNOMGANG AV KOMMUNENS ØKONOMISKE SITUASJON 16
FORUTSETNINGER FOR ØKONOMIPLAN 26
DEL 3 BUDSJETT 2013 31
Sentraladministrasjonen (1000: 1999) 31
INNLEDNING 31
SENTRALE ARBEIDSOMRÅDER 2013 32
ØKONOMISKE RESSURSER 33
Oppvekst sektoren (2000:2999) 35
ØKONOMISKE RESSURSER 36
Helse- og omsorgssektoren (3000:3999) 39
INNLEDNING 39
SENTRALE ARBEIDSOMRÅDER 2013 39
ØKONOMISKE RESSURSER 39
ANDRE VURDERINGER OG KOMMENTARER 40
Teknisk sektor (4000:4999) 41
INNLEDNING 41
SENTRALE ARBEIDSOMRÅDER 2013 41
ANDRE VURDERINGER OG KOMMENTARER 42
DEL 4 – HOVEDOVERSIKTER 45

DEL 1 – INNLEDNING OG MÅL

INNLEDNING

Rådmannen legger herved fram sitt forslag til Budsjett 2013 og økonomiplan for perioden 2013 – 2016. Nevnte to dokumenter må sees i sammenheng. Økonomiplanen er et overordnet styrings- og utviklingsverktøy. Årsbudsjettet er et bevilgningsdokument, hvor kommunestyret fastsetter bevilgningene for neste års drift og investeringer. Økonomiplanen viser konsekvensene av disse bevilgningene over en 4-årsperiode, samt prioritering av fremtidige investeringer og driftsendringer.

Måsøy kommune står overfor store økonomiske omstillinger i økonomiplanperioden. Vi har et for høyt driftsnivå i forhold til at inntektsrammen blir stadig strammere. Konsekvensen er at vi ikke klarer å dekke inn løpende lønns- og prisvekst, samt høye pensjonsforpliktelser. I tillegg kommer en etter hvert høy lånegjeld som belaster driftsbudsjettet ytterligere med økte renter og avdrag.

Rådmannens forslag til budsjett 2013 er i balanse gjennom utgiftsreduserende tiltak på om lag 4,3 millioner kroner og innføring av eiendomsskatt som gir inntekter på om lag 1,1 millioner kroner. Det er lagt opp til betydelige utgiftsreduksjoner og økt eiendomsskatt videre i økonomiplanperioden for å få en sunn kommuneøkonomi. Sentralt element i budsjettforslaget er innføring av 10 års amortisering for å kunne håndtere premieavvik, og for å kunne ta høyde for negative premieavvik påfølgende år.

I utgiftsreduksjonen ligger det behov for kutt i stillinger. Det er lagt opp til at virkningen av dette først skal ha effekt fra 1.7.12. Dette for å sikre en god og ryddig prosess som ivaretar hensynet til de ansatte, samt kunne treffe tiltak med grunnlag i grundige vurderinger av kommunalt tjenestebehov. Det legges opp til at kommunestyret skal få til behandling i junimøtet detaljene som viser utgiftsreduserende og inntektsøkende tiltak.

Rådmannen understreker at balansen er skjør og budsjettet mangler avsetning til reserver for å dekke uforutsette forhold som nærmest uten unntak oppstår i løpet av året. Dette underbygges av at det ikke er noen margin på rentesats på våre innlån som er lagt inn med 3 %. Lønnsreserven for å håndtere neste års lønnsoppgjør er redusert fra 1,5 millioner kroner til kr. 500 000 sammenlignet med 2012. Videre er vedlikeholdsbudsjettet redusert fra kr. 742 000 til kr. 396 000. Dette innebærer at det er høyst påkrevd med måtehold og stram økonomistyring om vi skal unngå underskudd i regnskapet.

Måsøy kommunes budsjett for 2013 er lagt opp med et netto driftsresultat på 0,54 %. Fylkesmannens anbefaling er at netto driftsresultat bør minimum utgjøre 3 % av driftsinntektene avhengig av nødvendige avsetninger og investeringer. Driftsresultatet bør over tid ligge mellom 3-5 %. Buffere er en nødvendighet for å kunne takle svingninger på både inntekts- og utgiftssiden.

Netto driftsresultat kommer som følge av betydelige utgiftsreduksjoner og ekstra inntekter gjennom eiendomsskatt. Selv om det er investeringer som tvinger seg frem, så må det settes fokus på nedbetaling av gjeld og begrensninger i nye låneopptak videre i perioden.

KOMMUNENS RAMMEBETINGELSER

Rammetilskudd og skatteinntekter

Skatteinntekter og rammetilskudd utgjør samlet det som defineres som kommunenes ”frie inntekter”. Det er inntekter som kommunene kan råde fritt over uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regelverk. For Måsøy kommune utgjorde frie inntekter om lag 66 % av kommunens samlede inntekter i 2011. Sammenlignet med 2012 får Måsøy kommune en oppgavekorrigert vekst i frie inntekter på kr. 1 729 000,- i 2013. Dette er nominell vekst som skal kompensere for 3,3 % lønns- og prisvekst (kommunal deflator) samt midler til nye tiltak. Justert for dette er realveksten på -1,5 % som betyr at vi har kr. 1 399 000,- mindre i frie midler i 2013 sammenlignet med 2012.

Ved beregning av skatt og rammetilskudd er det folketallet per 1.7.2012 som er lagt til grunn. Den var hos oss på 1 256 innbyggere, som var en økning på 9 innbyggere fra 1.1. Virkningen av inntektssystemet for kommunesektoren viser at det er kommuner med stor befolkningsvekst og høyt barnetall som favoriseres. Måsøy kommune sliter med stagnerende befolkningsvekst og sterkt synkende barnetall. I perioden 2000-2012 sank barnetallet i aldersgruppen 0-16 år fra 262 til 191, en nedgang på 26 %. Økning i folketallet med flere barn vil være sentralt for å bidra til økning i overføringene og en positiv utvikling for Måsøy kommune.

Eiendomsskatt

Stadig flere kommuner har innført eiendomsskatt og i 2011 var det 316 av 430 kommuner totalt som skrev ut eiendomsskatt. Av disse var det 163 kommuner som hadde eiendomsskatt i hele kommunen, mot 145 kommuner året før. Kommunene fikk til sammen 7,6 milliarder kroner i inntekter fra denne skatten, en økning på 6,4 % fra 2010.

Eiendomsskatt er en kommunal skatt som den enkelte kommune kan skrive ut med hjemmel i Lov om eiendomsskatt fra 1975, eigedomsskattelova. Etter loven er det kommunestyret som avgjør om det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, og kommunestyret kan skrive ut eiendomsskatt på ”verker og bruk”, f. eks. industri, områder utbygd på byvis, eller både på verker og bruk og i områder utbygd på byvis. Med virkning fra og med skatteåret 2007 er eigedomsskattelova endret, slik at kommunene også har anledning til å skrive ut eiendomsskatt i hele kommunen.

Måsøy kommune vedtok innføring av eiendomsskatt i kommunestyremøte den 10. desember 2010. I løpet av 2011 ble det gjennomført et omfattende takseringsarbeid med bruk av innleid konsulentbistand for å forberede innføringen. I rådmannens budsjettforslag for 2012 var

eiendomsskatt lagt inn med kalkulert inntekt på om lag 1,1 millioner kroner. Kommunestyret vedtok imidlertid å utsette innføring av eiendomsskatt til 2013.

I budsjettforslaget for 2013 er eiendomsskatt lagt inn med skattesats på 2 ‰ som gir en kalkulert inntekt på rundt 1,1 millioner kroner. Uten inntekten fra eiendomsskatten vil det være nødvendig med ytterligere utgiftsreduksjoner utover det som ligger i budsjettforslaget.

Utover i økonomiplanperioden legges det opp til en gradvis økning i eiendomsskattesatsen med 1 ‰ årlig slik at den i 2016 vil være på 5 ‰. Det er ikke lagt til grunn innføring av bunnfradrag. For 2016 er kalkulert inntekt på 2,7 millioner kroner. Maksimal sats som kan pålegges skatteyterne er i følge lov om eiendomsskatt på 7 ‰. Dette kan nås over 4 år fra første år eiendomsskatten utskrives, dvs. at Måsøy kommune vil kunne nå denne i 2015. Det kan fastsettes ulik sats for henholdsvis verker og bruk og boliger. I tillegg kan det innføres bunnfradrag for alle selvstendige bostedsdeler i faste eiendommer som ikke brukes til næringsformål.

Lønn og pensjoner

Lønn og pensjoner utgjorde i 2011 om lag 63 % av Måsøy kommunes totale utgifter. Lønnsoppgjøret i 2011 og 2012 ble dyrt for kommunesektoren med en endelig ramme på hhv. 4,25 % og 4,07 %. Lønnsoppgjøret i 2013 er et mellomoppgjør, som normalt er ”billigere” enn hovedoppgjørene. Til å møte lønnsoppgjøret er det lagt inn en lønnsreserve på kr. 500 000 som er på samme nivå som i 2011 som også var et mellomoppgjør.

I likhet med lønnsveksten har økning i pensjonsutgiftene blitt utfordrende å håndtere for kommunene. Dyre lønnsoppgjør kombinert med lav avkastning på innskutt kapital som følge av lave renter har bidratt til dette. For 2013 er det budsjettert med utgifter til pensjon med 20 % av pensjonsgrunnlaget (lønn) i følge premieprognose som er utarbeidet av KLP, mot 16 % i 2012. For SPK er det budsjettert med 12 %, samme som for 2012. Sammenlignet med budsjett 2012 øker utgiftene til pensjon i 2013 med 3,4 millioner kroner, eller 22,5 %. Årsaken til pensjonsøkningen er flersidig, men ikke unik for Måsøys del. Pensjonskostnadene henger blant annet nøye sammen med lave renter som påvirker avkastningen negativt og de siste års lønnsoppgjør.

Pensjonskostnadene hos oss regnskapsføres i det året de tilhører, et års amortisering. Dette er i sterk kontrast til mange kommuner som etter hvert har opparbeidet seg til dels store premieavvik og som i årene som kommer må regnskapsføre disse. Da må pensjonskostnadene skyves frem i tid og utgiftsføres over flere år.

Måsøy kommune vil i følge KLP få et negativt premieavvik i 2013 på rundt 3,4 millioner kroner med et års amortisering. Som følge av dette og forventede store negative premieavvik påfølgende år, er det lagt opp til at Måsøy kommune går over på 10 års amortisering for å kunne håndtere premieavvik. Alternativet vil være å tømme disposisjonsfondene i 2013 i tillegg til betydelige utgiftsreduksjoner. Da vil vi ikke ha fond til å kunne håndtere et nytt stort negativt premieavvik, og ytterligere kutt må til for å kunne regnskapsmessig dekke inn premieavviket.

Gjennom 10 års amortisering sammen med betydelige utgiftsreduksjoner og økt eiendomsskatt i økonomiplanperioden, klarer vi å håndtere premieavvik samtidig som vi får en sunn kommuneøkonomi i forhold til inntektsrammene. Dette gjør det samtidig mulig med oppbygging av disposisjonsfond for å kunne takle svingninger på både inntekts- og utgiftssiden og dekke inn fremtidig akkumulert premieavvik.

Gjeld

Måsøy kommunes gjeld består av langsiktig lån til investeringer i kommunen og startlån for videre utlån til boligformål. Videre har kommunen pensjonsforpliktelser som betraktes som langsiktig gjeld.

Kommunens gjeld har økt betydelig gjennom siste års investeringer i helsesenteret og innen vann og avløp. Per 31.12.2011 var langsiktig gjeld utenom pensjonsforpliktelser på kr. 59 millioner. Justert for nye låneopptak i 2012 og avdrag er gjelda beregnet til å være på om lag 105 millioner kroner ved utgangen av 2012. Dette vil kunne reduseres til om lag 90 millioner kroner forutsatt at hele tilskuddet på 14,4 millioner kroner til utbygging av helsesenteret kan gå til nedbetaling av gjeld.

I 2013 foreslås det ikke nye låneopptak. Det er ikke lagt inn startlån i budsjettet, men bør vurderes. Startlån dekkes inn gjennom innbetalinger fra låntakerne og belaster således ikke kommunens drift. I tillegg er det et viktig virkemiddel for å stimulere innbyggere til kjøp av bolig i kommunen.

Ut fra nåværende drifts- og gjeldssituasjon så anbefales det ikke en ytterligere økning av kommunens gjeld, og det legges derfor opp til nedbetaling av gjeld i resten av økonomiplanperioden.

Kompetanse

Måsøy kommune besitter en sterk og godt tilpasset kompetanse i forhold til de tjenestene vi skal levere. Dette utgjør en verdifull ressurs som må ivaretas og videreutvikles. Kommunen er i en nesten unik situasjon med fagkompetanse på alle områder. Allikevel er det ubalanser i organisasjonen som det må gjøres noe med. Dette omfatter stillinger som personalansvarlig og næringsansvarlig som det legges opp til å få på plass i 2013.

Vi vil fortsette å legge forholdene til rette for at ansatte kan ta videre- og etterutdanning ut fra kommunens behov, samt ha fokus på lederutvikling som skal bidra til positive og utviklende arbeidsmiljø som styrker kommunen som en attraktiv arbeidsplass.

Omstillingskommune

Måsøy kommune er tatt inn som omstillingskommune fra 1.1.2013 sammen med Nordkapp kommune. Saken skal opp til endelig behandling i fylkesutvalgets desembermøte. Dette vil kunne gi Måsøy kommune 2-3 millioner kroner per år til utviklings- og nyskapingsarbeid i 4 år med mulighet for ytterligere 2 år. I dette beløpet vil ligge næringsfondsmidler som kommunen har fått, i 2012 beløp stort kr. 1 250 000. Det vil være krav til at kommunen fra 2014 må stille opp med en egenandel på om lag kr. 600 000 årlig. Bruk av næringsansvarlig i kommunen til arbeid i prosjektet kan inngå i dette. Når endelig vedtak foreligger fra fylkeskommunens side, og det er konkretisert økonomien i statusen som omstillingskommune, legges det opp til en budsjettregulering i 2013 slik at detaljene kommer på plass. Nettovirkningen i budsjettet vil være rundt null, siden det forventes at tilskudd som kommunen får skal brukes til konkrete tiltak.

FORSLAG TIL BALANSERING AV DRIFTSBUDSJETTET FOR 2013

Måsøy kommune må igjennom betydelige omstillinger for å få en kommuneøkonomi i balanse. I tillegg til innføring av eiendomsskatt og overgang til 10 års amortisering av premieavvik, må det gjennomføres betydelige utgiftsreduksjoner. Det er gjort vurderinger fra administrasjonens side på hvor og hvordan dette kan gjøres. Vi kommer ikke utenom kutt av stillinger og dette vil i verste fall kunne medføre oppsigelser hvis vi ikke får dette til gjennom naturlig avgang og omplasseringer.

For å ivareta hensynet til ansatte legges det opp til at konkretisering og synliggjøring av tiltakene gjøres i løpet av første halvår, og at endelig detaljplan for dette vedtas av kommunestyret i junimøtet. Prosessene vil bli gjennomført med bred deltakelse fra ledelse, politisk, arbeidstakerorganisasjonen og ansatte.

Alle sektorene vil måtte bidra. Største reduksjoner foreslås det innenfor oppvekst. Dette ut fra utviklingen i antall barn og unge som er svært negativ, og sektorens størrelse med om lag 27 % av kommunens totale utgifter.

Helse og omsorg står for rundt 38 % av kommunens utgifter og i utgangspunktet burde også denne sektoren måtte ta betydelige reduksjoner. Her tilsier imidlertid utviklingen med økende antall eldre et økt behov for ressurser i årene fremover. Sektoren har i tillegg vært underbudsjettert i flere år, og har allerede lagt inn kutt i lønnsmidler på et årsverk i 2013. Dette tilsier at sektoren ikke tåler større budsjettkutt. Det er således lagt opp til mindre reduksjoner på denne sektoren. Dette vil samtidig stille store krav til effektivisering av driften for at budsjettet kan holdes.

Sentraladministrasjonen har allerede lagt inn kutt i lønnsmidler til 2,5 årsverk. Dette i en situasjon der det er betydelig ubalanse i stillingskapasitet som går utover saksutredninger, næringsarbeid, oppfølging av henvendelser og personalarbeid. Allikevel legges det opp til ytterligere stillingsreduksjoner gjennom 2013 og 2014. For å kunne håndtere personalområdet er det lagt inn stilling som personalansvarlig. Næringsarbeidet må håndteres gjennom omdisponering av stillingsressurs i sentraladministrasjonen.

På teknisk sektor er det lagt inn stillingsreduksjoner på 1,5 årsverk. I tillegg må sektoren ta høyde for ytterligere kutt i stillinger.

Netto utgiftsreduksjoner i sum ut fra administrasjonens vurderinger fremgår av tabellen under.

Netto utgiftsreduksjoner

	2013		2014		2015		2016	
Sektorer	**Kroner**	**Årsverk**	**Kroner**	**Årsverk**	**Kroner**	**Årsverk**	**Kroner**	**Årsverk**
Sentraladministrasjonen	520 000	0,5	480 000	0,5	0		0	
Oppvekst	2 750 000	3,5	1 870 000	2,9	950 000	2	450 000	1
Helse og Omsorg	300 000	0,5	850 000	1,5	0		0	
Teknisk	905 000	1,0	440 000	1,0	440 000	1	0	
Sum	4 475 000	5,5	3 640 000	5,9	1 390 000	3	450 000	1

Gjennom utgiftsreduserende tiltak, innføring og økning i eiendomsskatt samt overgang til 10 års amortisering av premieavvik skal vi i løpet av økonomiplanperioden oppnå en kommuneøkonomi som er bedre tilpasset inntektsrammene enn nå. Dette vil gjøre oss i stand til å

- Bygge opp disposisjonsfond for å kunne;
    - Håndtere pensjonsforpliktelser (premieavvik)
    - Håndtere svingninger på utgifts- og inntektssiden
    - Foreta mindre investeringer uten låneopptak
- Øke vedlikeholdet av kommunens eiendeler

HOVEDTREKK – ENDRINGER I DRIFTSBUDSJETTET

Kommunal deflator er beregnet til 3,3 %. Det er lagt inn lønnsreserve på kr. 500 000 til å håndtere lønnsoppgjøret. Rammetilskudd og skatt er budsjettert i henhold til de rammer som er gitt i statsbudsjettet og av regional stat i samarbeid med KS. Måsøy kommune får en realvekst på -1,5 % tilsvarende rundt 1,4 millioner kroner mindre sammenlignet med 2012.

Sentraladministrasjonen

- Netto utgiftsreduksjoner i 2013 på om lag kr. 520 000 som del av behovene for reduksjoner i kommunens drift for å få et budsjett i balanse. Årsverk effekt vil være på om lag 0,5 og 0,5 årsverk i 2014, totalt kutt i et årsverk i hele økonomiplanperioden
- Lønnsmidler knyttet til stillingen som utviklingssjef er tatt ut av budsjettet. Det må ses på muligheten for å omdisponere stilling i sentraladministrasjonen slik at en næringsansvarlig kan ansettes
- Lønnsmidler for en stilling på Servicetorget er tatt ut med full virkning i hele 2013. I tillegg lønnsmidler for 0,5 stilling fra juli i forbindelse med pensjonering
- Lønnsmidler til personalansvarlig er lagt inn med virkning fra 1.7
- Avsetning til lønnsreserve på kr. 500 000, en reduksjon på en million kroner i forhold til 2012
- Sommerjobb for ungdom lagt inn med kr. 150.000,- som finansieres ved bruk av fond
- Netto driftstilskudd til menighetsrådet reduseres med 10 % tilsvarende kr. 170.000
- Renter er budsjettert med 3,0 % i 2013 og gradvis økende i resten av økonomiplanperioden. Nåværende rentesats er i underkant av 3 % på kommunens langsiktige gjeld

Oppvekstsektoren

- Netto utgiftsreduksjoner i 2013 på om lag kr. 2 750 000 som del av behovene for reduksjoner i kommunens drift for å få et budsjett i balanse. Årsverk effekt vil være på om lag 3,5 og 3,0 årsverk i 2014, totalt kutt i hele økonomiplanperioden vil kunne bli på 9,5 årsverk
- Det er budsjettert med full drift av distriktsskolene, men som del av utgiftskuttene foreslås det å legge ned Ingøy skole. Endelig vedtak må foreligge i god tid før skoleåret 2013/14, da med grunnlag i en forsvarlig saksbehandling
- SFO på Gunnarnes er budsjettert med netto utgifter på kr. 144 000
- Barnehagesatsene er på samme nivå som i 2012, dvs. kr. 2 250, men det forberedes økning av satsene i løpet av 2013 til kr. 2 330 som er maksimalsatsene fastsatt på sentralt hold

Sektor for helse og omsorg

- Netto utgiftsreduksjoner i 2013 på om lag kr. 300 000 som del av behovene for reduksjoner i kommunens drift for å få et budsjett i balanse. Årsverk effekt vil være på om lag 0,5 og 1,5 årsverk i 2014, totalt reduksjon i 2 årsverk i hele økonomiplanperioden
- Lønnsmidler til 1 stilling som aktivitør er tatt ut av budsjettet
- Det er lagt inn kr. 1 872 000 i utgifter til kommunal medfinansiering i forbindelse med samhandlingsreformen. Det er innført kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten fra 1.1.12. Disse utgiftene er uforutsigbare, og de endelige tallene for inneværende år vil ikke foreligge før regnskapet for 2012 er klart. Foreløpige beregninger viser positive tall for vår del, og helse- og omsorgsleder vil anbefale at et evt. overskudd i år blir satt på fond
- Prosjektlederstilling i forbindelse med samhandlingsreformen videreføres i 2013. Måsøy kommune deltar i et forprosjekt med Hammerfest og Kvalsund (”Samarbeid Vest”) og 50 % av stillingen finansieres av disse prosjektmidler med kr. 188.000,-. I tillegg inntektsføres kr. 20.000,- av fylkeskommunalt tilskudd til frisklivssentral som medfinansiering av prosjektlederstilling
- Det er etablert Frisklivssentral, og kommunen har fått tilsagn om tilskudd på kr. 200000 til dette. Følgende fordeling er foretatt i budsjettforslaget: kr. 80 000 til folkehelse, kr. 20 000 til medfinansiering prosjektlederstilling (prosjektleder er også folkehelsekoordinator) og kr. 100 000 er inntektsført fysioterapitjenesten
- Teknologiske løsninger som kan effektivisere arbeidsoppgaver skal vurderes
- KE (koordinerende enhet) for habilitering og rehabilitering videreutvikles i tråd med føringer fra Helsedirektoratet

Teknisk sektor

- Netto utgiftsreduksjoner i 2013 på om lag kr. 900 000 som del av behovene for reduksjoner i kommunens drift for å få et budsjett i balanse. Årsverk effekt vil være på om lag 1, og 1 årsverk i 2014 og 2015, totalt reduksjon i 3 årsverk i hele økonomiplanperioden
- Lønnsmidler til 1 stilling som leder av Uteseksjonen er tatt ut av budsjettet, samt lønnsmidler til 0,5 stilling på Uteseksjonen
- Vedlikehold lagt inn med kr. 396 000, en reduksjon fra kr. 742 000 i 2012

- Brannvesenet øker med kr. 500 000 til om lag 1,9 millioner kroner i forhold til 2012. Økningen skyldes i hovedsak at brannsjefen er lagt inn med 30 % stilling, samt utdanning av 2 brannbefal

ANDRE VURDERINGER OG KOMMENTARER

Netto driftsresultat

Måsøy kommunes budsjett for 2013 er lagt opp med et netto driftsresultat på 0,54 %. Som følge av utgiftsreduksjoner og økt eiendomsskatt øker netto driftsresultat til 2,79 % i 2014. I 2015 og 2016 er resultatet beregnet til hhv. 2,11 og 2,45 %. Fylkesmannens anbefaling er at netto driftsresultat bør minimum utgjøre 3 % av driftsinntektene avhengig av nødvendige avsetninger og investeringer. Driftsresultatet bør over tid ligge mellom 3-5 %. Buffere er en nødvendighet for å kunne takle svingninger på både inntekts- og utgiftssiden gjennom året.

Dette innebærer at til tross for betydelige kutt og innføring av eiendomsskatt, vil ikke kommunen være i stand til å oppnå driftsresultat på 3-5 %. Dette vil kunne kreve ytterligere kutt og/eller ytterligere økt eiendomskatt slik at maksimal sats nås innen 2016 uten innføring av bunnfradrag.

I budsjettforslaget er det lagt inn utgiftsreduksjoner gjennom fjerning av lønnsmidler knyttet til stillinger som har stått vakant i 2012, reduksjon i driftsutgifter og overgang til 10 års amortisering for å håndtere høyt negativt premieavvik. På inntektssiden er eiendomsskatt lagt inn, husleiene indeksreguleres i henhold til husleieloven, samt at satsene for langtids- og korttidsopphold på sykehjemmet er fastsatt iht. statens retningslinjer.

På inntektssiden er det få områder som kan økes utover dette, og effektene vil være til dels små samtidig som det vil oppleves som upopulært og kunne svekke interessen for å bo/flytte til kommunen.

Aktuelle inntektskilder kan være; egenandel på trygghetsalarmer for eldre, økt betaling for skolemat, byggesaksbehandling og økte priser på medisiner. Selv om effektene av dette ikke er store, vil vurdering av dette inngå som del av arbeidet med å få på plass konkrete tiltak.

Det er på utgiftssiden og på eiendomsskatt hvor det er mulig å få til de største effektene i forhold til en forbedring av kommunens driftsresultat.

Lønn

I budsjettforslaget er det lagt inn stillingsreduksjoner basert på naturlig avgang og vakanser. For å få et budsjett i balanse må det gjennomføres betydelige utgiftsreduksjoner som innebærer ytterlige stillingsreduksjoner.

Reduksjon i antall stillinger må også sees i sammenheng med tjenesteproduksjonen, og det må gjøres en grundig vurdering av dette før stillinger fjernes evt. at funksjoner slås sammen. Reduksjon gjennom omplassering må også vurderes nøye i forbindelse med ledighet på et område og overtallighet på et annet. Her vil kompetansekrav kunne være en utfordring for å få

dette til. Kommunen har 20 ansatte som er 60 år eller eldre, og som kan gjøre prosessen med nedbemanning mindre smertefull gjennom naturlig avgang. Gjennom økonomiplanperioden må det tas ned inntil 16 årsverk. Arbeidet med å konkretisere dette vil administrasjonen igangsette tidlig i 2013.

Vikarer og overtid

Bruk av vikarer og overtid er et sentralt område som det er satt fokus på fra administrasjonens side. Samlet bruk var i 2011 på 5 millioner kroner som det fremgår av tabellen under. En del av vikarbruken har en motpost som for eksempel sykevikarer og svangerskapsvikarer der kommunen får refundert sykepenger.

Selv om bruken av vikarer og overtid har gått ned, og med om lag 20 % fra 2010 til 2011, vil det fortsatt være fokus på å få redusert dette ytterligere.

	R2008	R2009	R2010	R2011	R2012 per 1.11	**B2013**
Vikarlønn sykevikar	2 506 000	2 496 000	1 838 000	1 863 000	1 521 000	1 512 000
Vikarlønn svangerskapsvikar	1 440 000	754 000	681 000	249 000	0	0
Vikarlønn ferievikar	1 166 000	798 000	988 000	690 000	965 000	1 220 000
Vikarlønn annen	419 000	236 000	261 000	360 000	283 000	260 000
Vikarlønn ulempetillegg	612 000	563 000	606 000	522 000	662 000	420 000
Overtid	473 000	1 020 000	1 802 000	1 357 000	1 489 000	548 000
SUM	**6 616 000**	**5 867 000**	**6 176 000**	**5 041 000**	**4 920 000**	**3 960 000**

Basert på tidligere års budsjettering sammenlignet med faktisk forbruk av vikarer og overtid, vil det bli krevende å holde budsjettet på disse områdene i 2013. Det vil i realiteten bety at vi henter inn om lag 1 millioner kroner sammenlignet med regnskapsåret 2011. Det er også lagt til grunn reduksjon i vikarbruk på ytterligere rundt kr. 500 000 som del av utgiftsreduserende tiltak. Bedre styring og kontroll vil være viktige tiltak for å komme i mål. I tillegg er det igangsatt et arbeid med å se på hvordan avdelingene innenfor helse og omsorg kan samarbeide tettere for å få en best mulig utnyttelse av medarbeiderne sine.

Innsparingsområder drift

Sentralt i arbeidet med å komme frem til utgiftsreduserende tiltak vil være å se på innsparingsområder på drift. I budsjett 2012 / Økonomiplan 2012-2015 ble det synliggjort et potensial på 15-20 % tilsvarende kr. kr. 800 000 til 1 100 000. Dette på utgiftsarter som strøm, fyringsolje, kontormateriell og kopipapir, porto/frakt, konsulenttjenester og serviceavtaler.
Det vil kunne kreve investeringer for å oppnå dette, spesielt innen ENØK og IKT for å spare energi og innføre ”smartere” måter å jobbe på. Dette er ikke lagt inn i budsjettet.

> Organisasjonen skal gjennomgås med sikte på å finne innsparinger både på lønn og driftsmidler, men også for å avklare om det er nødvendig med en omfordeling av de totale ressursene i kommunen.

”Offensiv” bruk av eiendomsskatt

Kommunens økonomi kan forbedres ytterligere ved en mer ”offensiv” skattelegging gjennom eiendomsskatten som er vist i tabellen under. I forhold til det som ligger i budsjettforslaget vil

dette innebære rundt 1,1 millioner kroner i ekstra inntekter i slutten av perioden. Dette bør ikke brukes til å redusere behovet for utgiftsreduksjoner i kommunens drift, men brukes for å styrke

netto driftsresultat slik at dette kommer på 3-5 % i følge anbefalinger. Dette vil styrke kommunens handlefrihet gjennom mulighet for økte fondsavsetninger.

År	2013	2014	2015	2016
Skattesats	2‰	2,5‰	3‰	4‰
Forsiktig	**1 090 452**	**1 363 065**	**1 635 678**	**2 180 904**
Skattesats	2‰	3‰	4‰	5‰
Moderat	**1 090 452**	**1 635 678**	**2 180 904**	**2 726 130**
Skattesats	2‰	4‰	5,5‰	7‰
Offensiv	**1 090 452**	**2 180 904**	**2 998 743**	**3 816 582**

Budsjettkontroll

Administrasjonen har gjennomført løpende budsjettkontroll gjennom 2012 for å sikre at budsjettrammene holdes. Det er utarbeidet 2 tertialrapporter som er behandlet i kommunestyret. Dette arbeidet vil bli videreført og intensivert ved at samtlige ledere inkl. avdelingsledere vil få tilsendt månedlige regnskapsrapporter for sine områder. Det vil også bli gjennomført budsjettmøter hvert kvartal der kommunens ledergruppe og avdelingslederne for hjemmetjenesten, sykehjemmet, Havøysund skole og Høtten Barnehage deltar.

INVESTERINGSBUDSJETTET

Måsøy kommune har gjennomført flere store investeringsprosjekter som har økt kommunens gjeld betydelig. Selv om flere av prosjektene er knyttet opp til selvkostområdet vann og avløp som skal betales av innbyggerne og næringslivet, anbefales det ikke med ytterligere låneopptak i 2013 og utover i økonomiplanperioden.

Det er derfor ikke funnet rom for nye investeringer selv om det er flere prosjekter som bør gjennomføres. Dette omfatter følgende:

- **Tilrettelegging for ny næringsvirksomhet**; eksempelvis opparbeidelse av Hallvika Industriområde. Tiltak her må søkes løst gjennom omstillingsprosjektet
- **ENØK**; Isolering av kaldloft på kommunale bygg, renovering fyrrom på Havøysund skole
- **IKT**; investering i løsninger som kan bidra til mer effektiv drift av kommunen
- **Polarhallen**; renovering av yttertak og skifte av gulv
- **Skoler distriktet**; Oppgradering/renovering for å tilfredsstille krav til bygningsmessige forhold og inneklima
- **Boliger distriktet**; Renovering av lærerboliger på Gunnarnes og Ingøy, samt kjøp eller bygging av ny lærerbolig på Måsøy

- **Kommuneplan – Arealdelen**; til gjennomføring av arealdelen vil det være behov for kjøp av ekstern kompetanse. Kostnad rundt kr. 500 000
- **Rådhuset – innvendig renovering**; i forbindelse med bedriftshelseavtalen som kommunen har inngått med Fibas i Alta har det blitt gjennomført en rekke inneklimamålinger på kommunens arbeidssteder. Resultatene har vært til dels svært dårlige. Spesielt gjelder dette rådhuset der det er behov for omfattende renovering av indre overflater med nye gulv og veggbekledning, samt utskiftning av vinduer og utbedring av ventilasjonsanlegg. På økonomikontoret har ansatte slitt helsemessig som følge av inneklimaet

Arbeidet med å komme frem til konkrete tiltak som skal bidra til en sunnere kommuneøkonomi vil avgjøre om det er rom for å gjennomføre mindre investeringsprosjekter utover i økonomiplanperioden. Behov for renovering av kommunale bygg må i første omgang gjøres gjennom salg av bygg. Det er lagt opp til salg av 2 boliger i Havøysund der inntektene vil kunne brukes til vesentlig oppgradering/renovering.

I løpet av 2013 legges det opp til å gjøre kostnadsberegninger på kritiske investeringsprosjekter slik at kommunestyret har dette til budsjettbehandlingen for 2014.

DEL 2 – KOMMUNEPLAN 2013 - 2016

ØKONOMIPLAN – HJEMMEL I LOV

I henhold til kommunelovens § 44 skal kommunene og fylkeskommunene utarbeide et obligatorisk rullerende langtidsbudsjett - økonomiplanen.

Budsjett 2012 følger *forskrift om årsbudsjett* fastsatt av KRD 15. desember 2000 med hjemmel i lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner § 48 nr. 6.

Formålet med økonomiplanen er å angi hvilke utgiftsrammer de ulike kommunale avdelinger/etater kan påregne og planlegge innenfor i den planperiode økonomiplanen skal gjelde for. All planleggingsvirksomhet i kommunen skal sees i sammenheng med økonomiplanen.

Økonomiplanen er utarbeidet i faste 2012-priser.

STATISTIKK OG UTVIKLINGSTREKK

Befolkningsprognose

Måsøy kommune har siden 1980 tallet hatt en kraftig befolkningsnedgang. Pr 1.1.2012 var folketallet i Måsøy økt med 15 til 1.243 personer fra 1.1.2011. Denne svake økningen understreker det faktum at nedgangen ser ut til å ha flatet noe ut.

Nedgangen i folketallet er jevnt fordelt på aldersgruppene. Demografien i Måsøy kommune har endret seg lite det siste året. Folketallet har gått ned med en tilnærmet lik fordeling på aldersgruppene. Det likevel verd å legge merke til at innbyggere over 67 år har vært stabil, og viser nå en økende tendens.

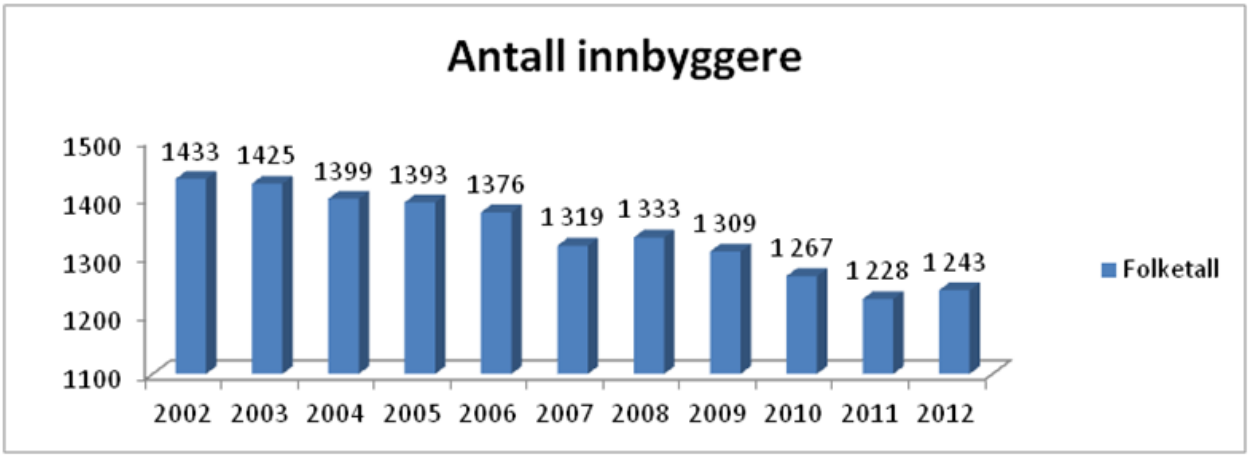

Befolkningsutviklingen er en viktig faktor i forbindelse med prognosearbeidet. Befolkningsutviklingen påvirker inntektssiden (skatt og rammetilskudd), samt utgiftssiden - hvilke tjenestetilbud kommunen skal prioritere i fremtiden.

Tabell: Befolkningstall for Måsøy kommune fordelt på aldersgrupper (Tall per 1.1.)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Endr. %-vis
0-5 år	97	107	97	90	88	79	76	63	67	71	68	66	64	-34
6-15 år	164	165	170	180	177	176	174	172	165	153	138	126	128	-22
16-19 år	65	70	66	64	59	58	66	67	69	68	66	55	58	-11
20-66 år	919	895	862	858	835	845	822	785	798	789	759	739	742	-19
67 år +	232	232	238	233	240	235	238	232	234	228	236	242	251	8
Sum	1 477	1 469	1 433	1 425	1 399	1 393	1 376	1 319	1 333	1 309	1 267	1 228	1 243	-16

GJENNOMGANG AV KOMMUNENS ØKONOMISKE SITUASJON

Kommunens økonomi belyses ut fra tidligere års regnskap.

	R - 2010	R - 2011	B - 2012	B - 2013	B - 2014	B - 2015	B - 2016
Sum driftsinntekter	131 072	135 284	129 899	126 598	127 617	128 560	129 617
Netto driftsresultat	3 862	3 188	5 141	689	3 559	2 712	3 181
	2,95 %	2,36 %	3,96 %	0,54 %	2,79 %	2,11 %	2,45 %

Tabellen viser netto driftsresultat i prosent av totale driftsinntekter. Siden tallene er korrigert opp mot eget driftsnivå, er de direkte sammenlignbare i forhold til andre kommuner/grupperinger.

Netto drift i % av sum driftsinntekter bør være på 3-5 %, for å opparbeide seg reserver. Disse reservene gir kommunen større handlefrihet, og gjør kommunen i stand til å møte svikt i inntekter (skatt/rammetilskudd) og uforutsette økninger på utgiftssiden (lønnsoppgjør, økte renter, premieavvik). Som det fremkommer i tabellen ovenfor er forholdstallet rett i underkant av akseptabelt nivå for planperioden. Man bør jobbe for å forbedre denne.

Under fremkommer hvilke økonomiske prioriteringer Måsøy kommune gjør, sammenlignet med gjennomsnitt alle kommuner i landet og Finnmark. I gruppe 06 inngår andre sammenlignbare kommuner i landet og man kan se en tendens i forhold til disse. Som det fremkommer har Måsøy kommune høye administrative utgifter, lave barnehageutgifter, lave grunnskoleutgifter, samt forholdsvis høye utgifter innenfor kommunehelsetjenesten/pleie og omsorg.

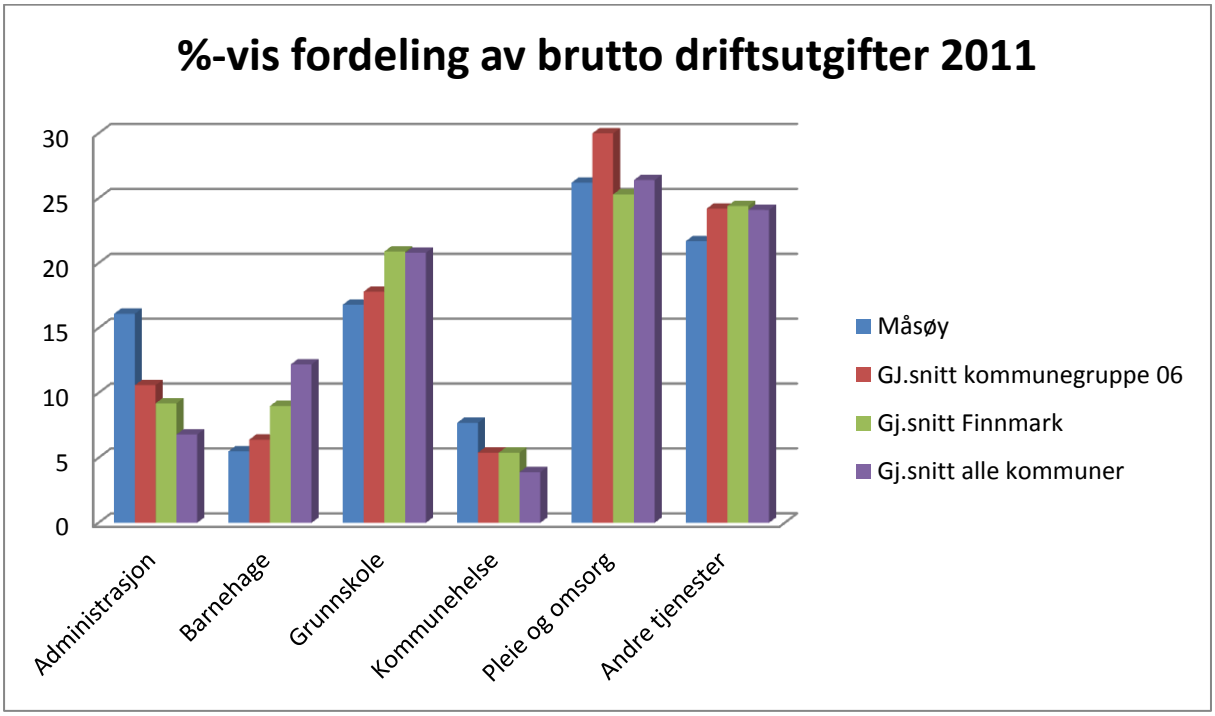

Figur: *%-vis fordeling av brutto driftsutgifter 2011*.

SKATT OG RAMMETILSKUDD

Skatt

Svikt i skatteinntektene vil i stor grad bli kompensert gjennom økt løpende inntektsutjevning. Løpende inntektsutjevning er en del av inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner som skal bidra til å jevne ut forskjeller i skatteinntekter mellom kommuner og mellom fylkeskommuner. I realiteten er store svingninger i de nasjonale skatteinntektene mer utslagsgivende for den enkelte kommune enn de lokale skatteinntektene.

Rammetilskudd

Elementene i rammetilskuddet baserer seg på prognoser fra KS ut fra Nasjonalbudsjett 2013.

Rammetilskudd	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	23 904	25 837	27 364	27 405	27 503	27 503
Utgiftsutjevning	11 544	13 011	13 427	13 436	13 441	13 446
Overgangsordninger (INGAR fra 2009)	1 922	766	-77			
Saker særskilt ford (fysioterapi/kvalifiseringsprog)	454	283				
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd	8 623	8 629	9 023	9 023	9 023	9 023
Småkommunetilskudd	10 479	10 820	11 177	11 177	11 177	11 177
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg.	5 300	6 100	5 300	5 300	5 300	5 300
Skjønn - tap endringer av inntektssytemet	600	600	600	600	600	600
Kompensasjon Samhandlingsreformen		191	197	197		
RNB2009 / RNB2010 / Prop 59S / RNB2011	27	23				
Sum rammetilsk uten inntektsutj	**62 853**	**66 260**	**67 011**	**67 138**	**67 044**	**67 049**
"Bykletrekket" (anslag etter 2010)	-1					
Netto inntektsutjevning	3 425	3 651	3 835	3 835	3 835	3 835
Sum rammetilskudd	**66 277**	**69 911**	**70 846**	**70 973**	**70 879**	**70 884**

Figuren under viser at rammeoverføringer utgjør en stor del av kommunens inntekter, i forhold til andre sammenligningsgrupper. Salgs- og leieinntekter ligger litt lavere enn gjennomsnittet for hele landet, mens det er likt med sammenlignbare kommuner. Ordinært skjønn må stipuleres. I tillegg til rammetilskuddet kommer skatteinntektene og løpende inntektsutjevningen.

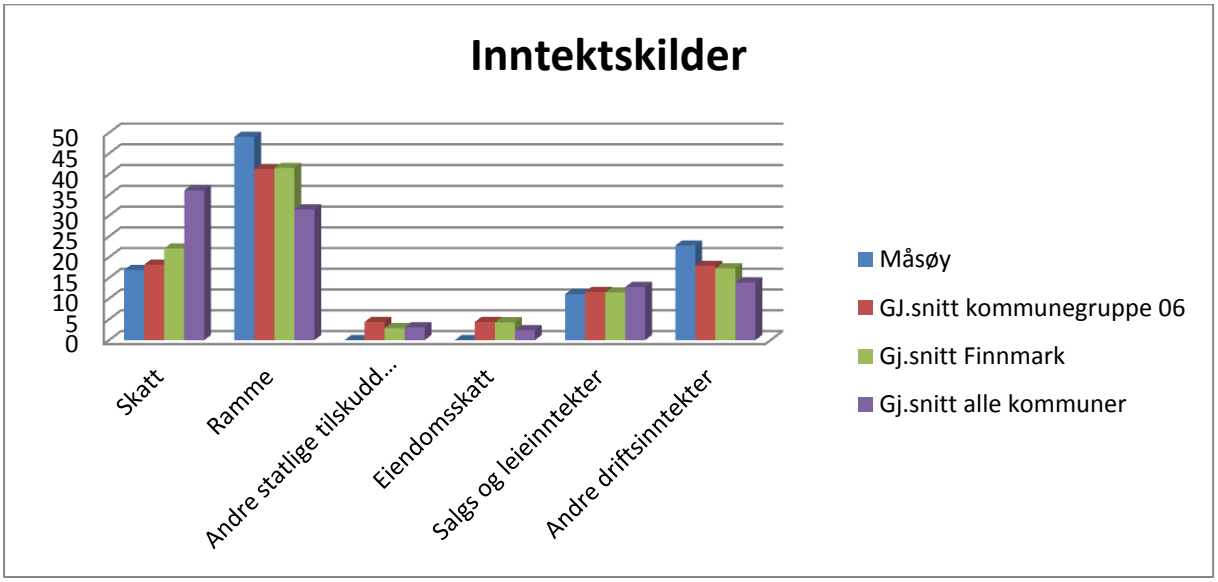

Som nevnt tidligere baserer disse opplysningene seg på historikk. Det er vedtatt at Måsøy kommune skal innfører eiendomsskatt fra 2013. Det er foreslått en skattesats på 2 ‰ det første året, og vil utgjøre ca. 0,9 % av budsjetterte driftsinntekter for 2013.

LIKVIDITET

Omløpsmidler sett i forhold til kortsiktig gjeld sier noe om kommunens økonomiske handlefrihet. Omløpsmidler fratrukket kortsiktig gjeld gir et mål på arbeidskapital. Utviklingen av arbeidskapitalen har vært noe varierende. Det er likevel nå viktig å være oppmerksom på at arbeidskapitalen har falt kraftig fra 2010 til 2011. Dette har bakgrunn i en kombinasjon av at omløpsmidler er redusert samtidig med at kortsiktig gjeld har økt.

Arbeidskapitalen	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Omløpsmidler	26 859	30 965	32 870	34 108	35 810	41 141	39 549
Kortsiktig gjeld	11 926	13 827	10 363	10 855	12 944	17 163	21 214
Arbeidskapital	14 933	17 138	22 507	23 253	22 866	23 978	18 335
Endring i arbeidskapital	-165	2 205	5 369	746	-387	1 112	-5 643

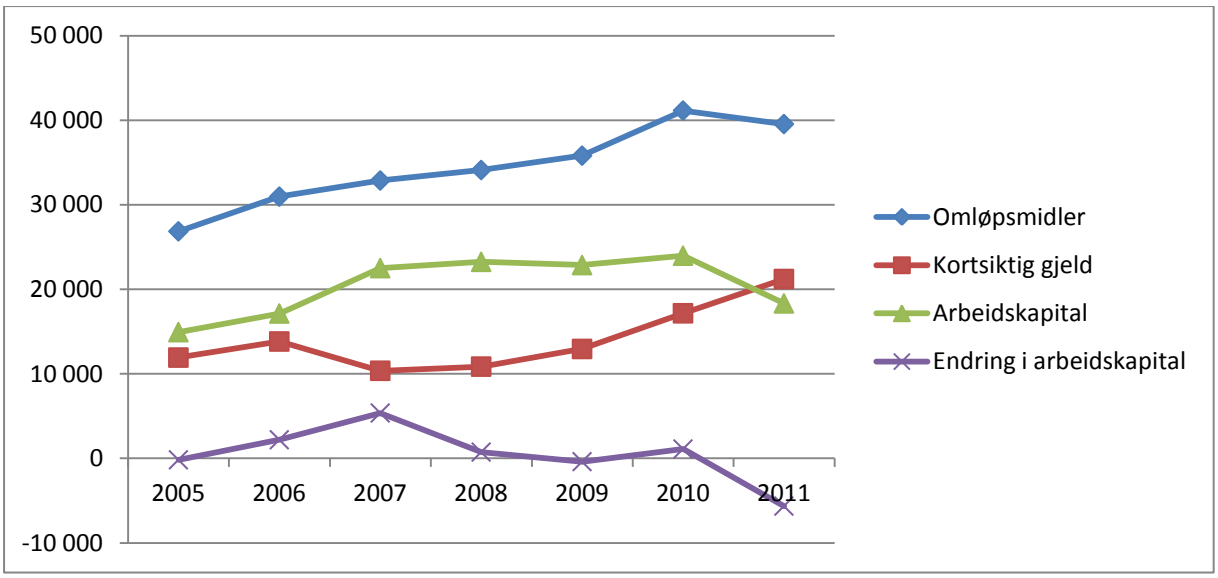

Ved å korrigere arbeidskapitalen for forhold som bundne fond og ubrukte lånemidler av eksterne lån får vi arbeidskapitalens driftsdel som vist i tabell og figur under. Arbeidskapitalens driftsdel kan betraktes som kommunens grunnlikviditet. Dersom arbeidskapitalens driftsdel er positiv betyr det at kommunen ikke har like stort behov for å benytte låste midler for og "drifte" kommunen.

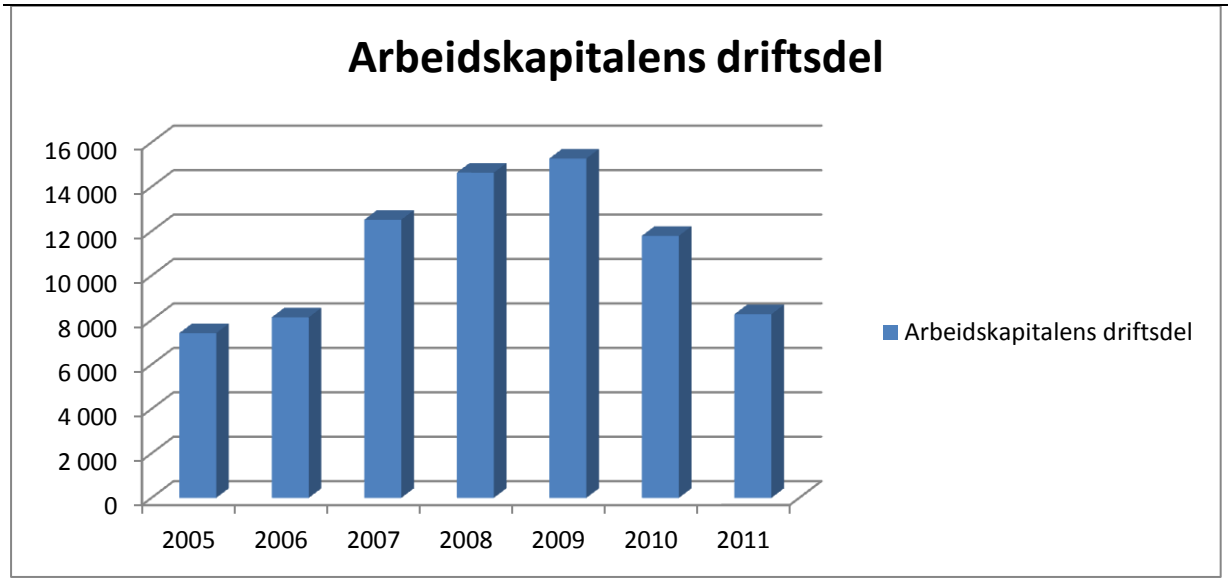

Sammenlignet med finnmarkskommunene i snitt, samt landssnittet, vurderes likviditeten til Måsøy kommune som tilfredsstillende. Arbeidskapitalen er synkende i 2010 og i 2011. Dette kan forklares med store investeringer innenfor vann og avløp og renovering av Havøysund skole, samt utbygging av Havøysund helsesenter. Det er allikevel grunn til å være oppmerksom, og ta noen grep for å snu den synkende trenden.

FONDSUTVIKLINGEN

For å få et bilde av fremtidig likviditetssituasjon, estimeres fondsutviklingen i økonomiplanperioden. Man har de siste årene benyttet seg av fondsmidler for å takle økonomiske utfordringer. Dette kommer fram gjennom en synkende beholdning i årene fra 2009 til 2011.

Fondsutvikling	R - 2009	R - 2010	R - 2011	B -2012	B -2013	B -2014	B -2015	B -2016
Bruk av fond drift	5 053	4 757	4 942	1 783	1 016	500	500	500
Bruk av fond investering	2 553	3 773	1 815	2 785	0	0	0	0
Avsetning til fond drift	5 587	5 810	1 996	0	1 245	4 059	3 212	3 681
Avsetning til fond investering	3 406	0	670	0	0	0	0	0
UB	**21 540**	**18 820**	**14 729**	**10 161**	**10 390**	**13 949**	**16 661**	**19 842**

Administrasjonen påpeker viktigheten av å bygge opp fondsbeholdningen for å være i stand til å håndtere framtidige utfordringer. Et høyt netto driftsresultat muliggjør avsetninger til fond. Som det kommer fram av figuren under, legges det opp til et netto driftsresultat som delvis setter oss i stand til det. I løpet av planperioden vil vi ha kommet på et tilnærmet akseptabelt nivå. Netto driftsresultat bør ligge mellom 3 og 5 %.

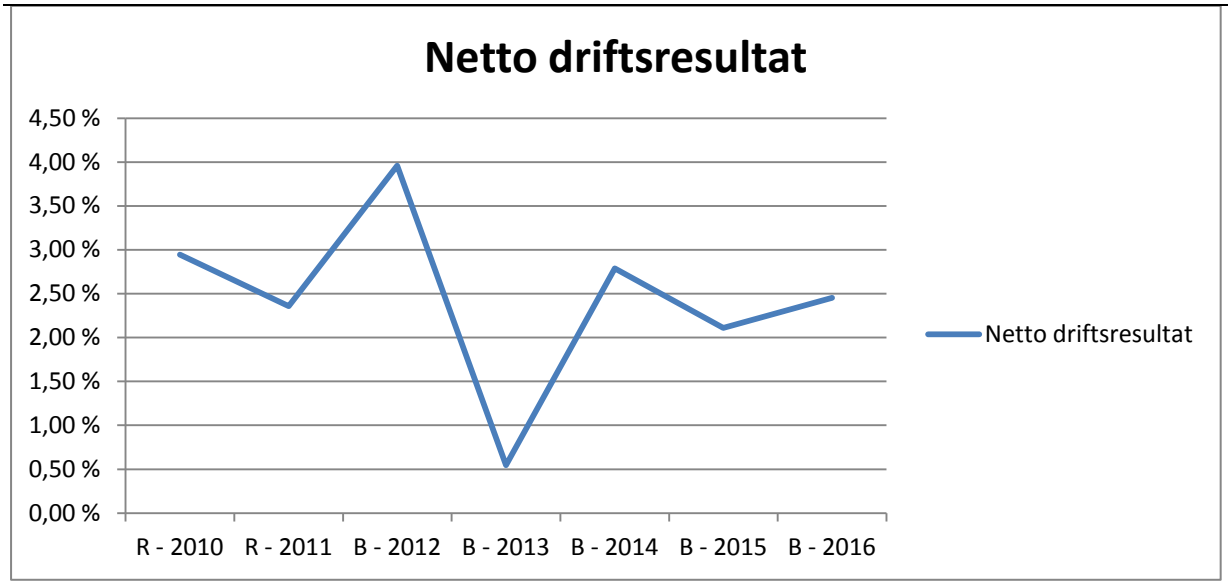

GJELDSUTVIKLINGEN

Generelt om renta

Lønnsvekst, eksport, privat forbruk, kronekurs og andre makroøkonomiske forhold påvirker rentenivået.

Styringsrenten ligger nå på rundt 1,50 % (31.10.2012). Styringsrenta her ikke vært så lav siden oktober 2009. Norges Banks rentebane viser at man forventer at styringsrenta skal opp, og passere 3 % i løpet av 2015, og ligge på det nivået i 2016.

Ved inngangen til økonomiplanperioden estimeres total lånegjeld ekskl. pensjoner til 105 millioner kroner. I Måsøy kommunes finansreglement er det vedtatt at minst 20 % av kommunens låneportefølje skal være fastrentelån for å minimere renterisiko. Andelen fastrentelån er ved inngangen til økonomiplanperioden 29 %. Lån med flytende rente har en kalkulert rentekostnad på 3 %. I planperioden økes denne gradvis til 5 % nominell rente i 2016.

Lånegjeld

Måsøy kommune hadde per 2011 en lånegjeld noe under gjennomsnittet i Finnmark og marginalt over sammenlignbare kommuner. Måsøy kommune har i løpet av 2012 økt gjeldsbelastningen en hel del, og man kan forvente at Måsøy kommune vil passere gjennomsnittet i Finnmark, målt i netto lånegjeld. I forbindelse med store låneopptak de siste årene, har man valgt å forlenge nedbetalingstiden på også noen av løpende lån, i tillegg til nye, for å bedre likviditeten. Låneporteføljen har nå fordelte løpetider på 10, 20 og 30 år.

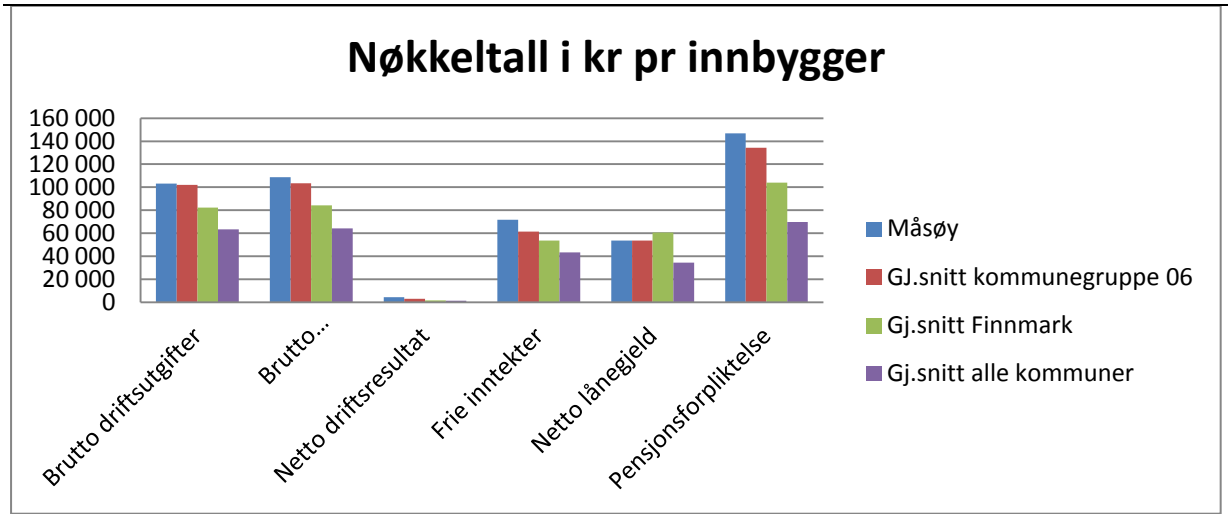

Figuren over viser nøkkeltall målt i kroner per innbygger. Lånegjeld er innlån tatt opp i forbindelse med investeringer og utlån, mens pensjonsforpliktelse er estimert gjeld til fremtidige pensjonsutbetalinger. Vi har en større pensjonsforpliktelse enn sammenlignbare grupper.

Tabellen under illustrerer gjeldsutviklingen i økonomiplanperioden, basert på de investeringstiltak som er innregulert.

Gjeldsutvikling	2013	2014	2015	2016
Inngående beholdning	105 221	99 325	94 443	89 624
Nye låneopptak	0	0	0	0
Avdrag	5 896	4 882	4 819	4 826
Utgående beholdning	**99 325**	**94 443**	**89 624**	**84 798**

Som det fremkommer av tabellen over prioriterer administrasjonen nedbetaling av gjeld for å komme ned på et mer akseptabelt nivå. Nye startlån er ikke tatt med da dette ikke har innvirkning på driften.

Måsøy kommune har tatt opp en hel del gjeld i forbindelse med større investeringsprosjekter de siste årene. Vi ser av grafen under at gjeld målt pr innbygger har steget kraftig, og at når vi går inn i en ny planperiode, vil den igjen være dalende.

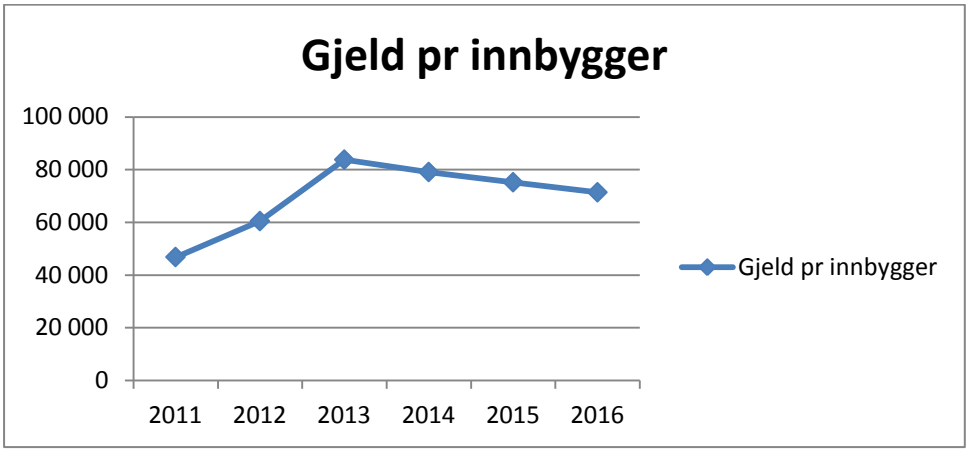

Lønnsutvikling

Lønnsutviklingen viser en stigende tendens, og har de siste årene ligget mellom 60 og 61 % av driftsinntekter. De siste års lønnsoppgjør har gitt store utslag i kommunens lønnsbudsjett. Lønnsnivået styres av tarifforhandlinger og antall stillinger.

Lønnsutvikling – regnskapstall					
	2007	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**
Sum driftsinntekter	110 852 857	116 422 854	123 938 395	131 072 377	135 284 023
Sum lønn og pensjon	64 443 141	71 354 234	75 833 250	78 747 244	82 629 694
Lønn i % av driftsinntekter	**58,13 %**	**61,29 %**	**61,19 %**	**60,08 %**	**61,08 %**

Figuren under sammenligner Måsøy kommune med resten av landet. Som det fremkommer her er lønnsutgiftene på kommunehelsetjenesten og administrasjon forholdsvis høye. Pleie og omsorg har totale lønnskostnader rundt gjennomsnittet i Finnmark. For Grunnskolen, plasserer Måsøy kommune seg under gjennomsnittet i Finnmark, men på samme nivå som kommuner i kommunegruppe 06.

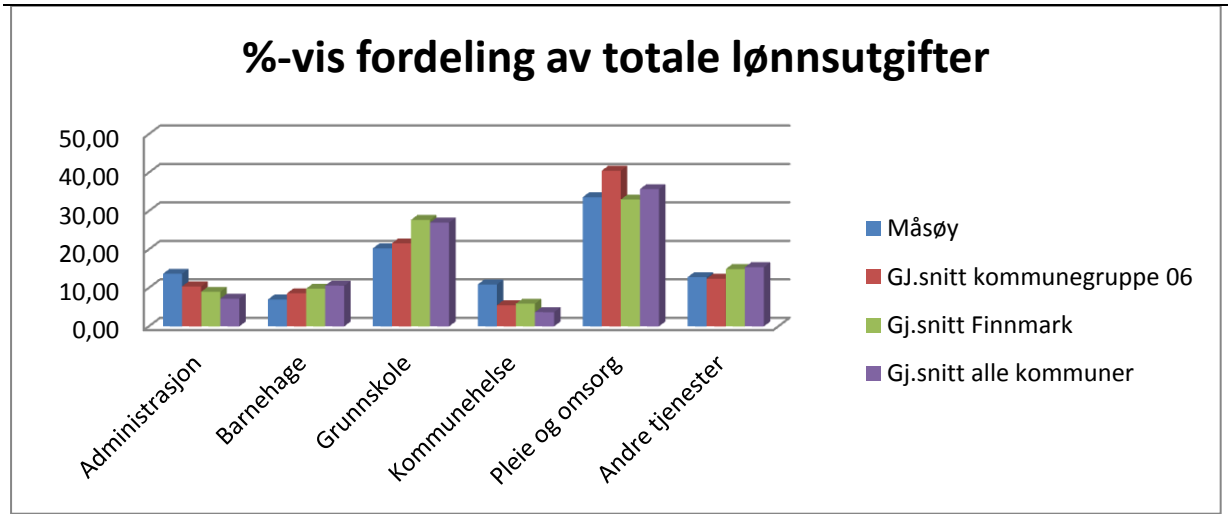

Totale kostnader – sektorene

Når vi går inn i en ny planperiode vil det være nyttig å se på hvordan totale kostnader fordeler seg på de forskjellige sektorene. Når vi ser på hvordan denne fordelinga har utviklet seg, er det viktig at man samtidig har i bakhodet hvordan befolkningen, og sammensetningen av de forskjellige aldersgruppene har utviklet seg. Vi ser at kostnadene til helse og sosialsektoren har økt, og for oppvekst har denne hatt en svak nedgang. Med den befolkningsutviklingen som har vært over tid, vil man måtte forvente at kostnadene vil fortsette denne trenden, dvs. økning innenfor helse og omsorg og nedgang innenfor oppvekst.

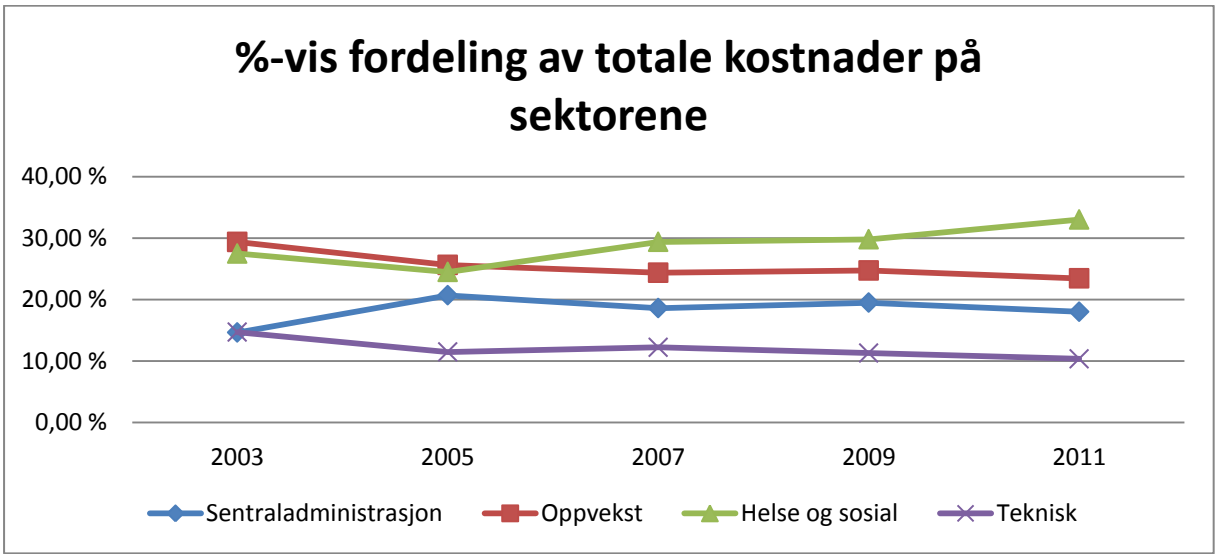

PENSJONSPREMIE, PENSJONSKOSTNAD OG PREMIEAVVIK

Pensjonskostnader er en betydelig del av Måsøy kommunes budsjett, og et tema som er både vanskelig og omdiskutert. Offentlig tjenestepensjon er blant markedets aller beste. Det innebærer at kommunen som arbeidsgiver gir et løfte til sine ansatte at hver enkelt med full opptjening har

rett på 66 % av sluttlønn. Det betyr at Måsøy kommune må sørge for å sette av tilstrekkelig med midler gjennom hele arbeidsforholdet, at man klarer å innfri det løftet. Hver gang lønna økes må også tidligere opptjente rettigheter oppgraderes i forhold til ny lønn. Pensjonen er altså en funksjon av lønn. I perioder der forventet avkastning på avsatte midler synker, betyr det også at mer må settes av. Med andre ord, kombinasjon av høy lønnsvekst og lav avkastning koster ekstra mye, pensjonspremien stiger.

At pensjonsreglene reguleres av to sett regelverk, kompliserer bildet. Forsikringsloven regulerer hvordan forsikringsselskapene skal beregne premie. Kommuneregnskapsforskriften regulerer hvordan kommunen skal beregne og føre pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser. Med to regelverk blir ikke pensjonskostnaden lik innbetalingen (premien).

Forskrift om årsregnskap og årsberetning §13-4 bokstav C bestemmer at årets premieavvik (differanse mellom netto pensjonskostnad og årets pensjonspremie) skal utgifts- eller inntektsføres i driftsregnskapet påfølgende år, eller fordeles. For å vise forskjellen på dette tar

vi med et talleksempel som vår aktuar i KLP har utarbeidet. Figurene under viser effekten i driftsregnskapet ved henholdsvis 1 års amortisering og fordeling over 10 år

Eksempel med 1 års amortisering

	2005	2006	2007	2008
Innbetalt premie/tilskudd	20 000 000	20 000 000	24 500 000	28 000 000
- Netto pensjonskostnad	18 500 000	20 000 000	19 500 000	21 000 000
- Administrasjonskostnad	500 000	500 000	500 000	500 000
= Årets premieavvik	1 000 000	-500 000	4 500 000	6 500 000

	2 005	2 006	2 007	2 008
Netto pensjonskostnad	18 500 000	20 000 000	19 500 000	21 000 000
Administrasjonskostnad	500 000	500 000	500 000	500 000
Amortisering av premieavvik		1 000 000	-500 000	4 500 000
SAMLET KOSTNAD	19 000 000	21 500 000	19 500 000	26 000 000

Eksempel med 10 års amortisering

	2005	2006	2007	2008
Innbetalt premie/tilskudd	20 000 000	20 000 000	24 500 000	28 000 000
- Netto pensjonskostnad	18 500 000	20 000 000	19 500 000	21 000 000
- Administrasjonskostnad	500 000	500 000	500 000	500 000
= Årets premieavvik	1 000 000	-500 000	4 500 000	6 500 000

	2 005	2 006	2 007	2 008
Netto pensjonskostnad	18 500 000	20 000 000	19 500 000	21 000 000
Administrasjonskostnad	500 000	500 000	500 000	500 000
Amortisering av premieavvik		66 666	33 333	333 333
SAMLET KOSTNAD	19 000 000	20 566 666	20 033 333	21 833 333

Sammenligner vi ”samlet kostnad” i begge tilfellene ser vi at en fordeling vil gi mindre svingninger. Vi ser også at den er svakt stigende. I eksemplet med ett års amortisering ser vi at svingningene er store fra år til år, og stiller store krav til kommuneøkonomien.

Måsøy kommune har hittil valgt å kostnadsføre premieavviket etter hvert, 1 års amortisering. Rådmannens forslag til budsjett innebærer en endring av regnskapsprinsippet fra 1 år til 10 års amortisering av premieavviket. Generelt bør kommunene følge de samme prinsipper og praktisere disse mest mulig likt og konsistent over tid. Reglene i §13 gir likevel ikke noe forbud mor at en kommune kan endre prinsipp fra 1 år til 10 år, eller fra 10 år og til 1 år etter noen år. Praktiseringen av prinsipper bør likevel over tid ligge noenlunde fast. Det innebærer at Måsøy kommune kan gå tilbake til 1 års amortisering etter noen år dersom økonomien tillater det.

FORUTSETNINGER FOR ØKONOMIPLAN

• Rammeoverføringene fra staten er beregnet i statsbudsjettet for 2013-2016 og tallene som ligger til grunn for planperioden er hentet direkte fra de modellene som KS benytter. Måsøy kommune taper på endringer i utgiftsutjevningen, men får dette kompensert gjennom ett ekstra skjønnsmiddel frem til 2014. For 2015 er det forventet at kostnadsnøklene skal revideres. Det ekstra skjønnstilskuddet er likevel medtatt i planen. Det må påregnes negative virkninger i utgiftsutjevningen på grunn av befolkningsutviklingen i planperioden. Statsbudsjettet for 2013 viser en reell nedgang på 1,5 % i rammene.

• Det er ikke gjort noen forutsetninger om endring i folketallet. Siste kjente tall fra 1. juli 2012, dette er benyttet for hele planperioden.

• Planen bygger på faste 2013-priser. Det er ikke beregnet pris- og lønnsvekst i planen ut over 2013.

• Det er lagt til en forventet økning i brukerbetalinger og andre salgs- og leieinntekter på 3 % i hele planperioden

• Lønnsøkning er tatt med gjennom hele perioden

• Skatt og inntektsutjevningen følger av inntektssystemet og statsbudsjettet. Ingen endringer er lagt til grunn.

• Skjønnstilskudd er satt til kr 5 300 000 årlig i hele planperioden eks. skjønnstilskudd for tap på endring.

• Egenkapitalinnskudd til KLP er lagt inn i investeringsregnskapet med kr. 360 000 årlig.

• Renter på løpende lån tar utgangspunkt i ett stabilt rentenivå på 3 % for 2013 med gradvis opptrapping til 5 % i 2016.

• Avdrag på løpende lån er lagt inn med registrerte lån ifølge nedbetalingsplan.

• Innføring av eiendomsskatt, med moderat økning fra 2 til 5 ‰ er tatt med i planperioden.

• Følgende av fremtidige innlån til investering må dekkes inn ved reduksjon i drift eller økte inntekter. Ingen store låneopptak er medtatt i drifts og investeringsbudsjettet.

• Driftskonsekvensene av de tiltak rådmannen tilrår er tatt med i det balanserte planforslaget.

ØKONOMIPLAN DRIFT

	R 2011	B 2013	B 2014	B 2015	B 2016
Driftsinntekter					
Brukerbetalinger	4 558	4 713	4 854	5 000	5 150
Andre salgs- og leieinntekter	10 516	11 210	11 546	11 893	12 249
Overf. med krav til motytelse	30 818	12 948	12 948	12 948	12 948
Rammetilskudd	66 277	70 846	70 973	70 879	70 884
Andre statlige overføringer	48	0	0	0	0
Andre overføringer	180	130	0	0	0
Eiendomsskatt	0	1 091	1 635	2 180	2 726
Skatt på inntekt og formue	22 887	25 660	25 660	25 660	25 660
Sum driftsinntekter	**135 284**	**126 598**	**127 617**	**128 560**	**129 617**
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	72 102	72 877	71 314	72 721	72 271
Sosiale utgifter	10 528	11 944	12 302	12 794	13 306
Kjøp av var og tj som inng i tj.prod	22 965	19 123	19 123	19 123	19 123
Kjøp av tj som erstatter tj.prod	10 074	8 201	8 141	8 141	8 141
Overføringer	8 678	6 134	6 134	6 134	6 134
Avskrivninger	6 645	6 700	8 000	8 000	8 000
Fordelte utgifter	-626	92	92	92	92
Sum driftsutgifter	**130 366**	**125 071**	**125 106**	**127 005**	**127 067**
Brutto driftsresultat	**4 918**	**1 527**	**2 510**	**1 554**	**2 550**
Finansinntekter					
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	1 171	1 160	1 020	1 020	1 020
Mottatte avdrag på utlån	0	0	0	0	0
Sum eksterne finansinntekter	**1 171**	**1 160**	**1 020**	**1 020**	**1 020**
Finansutgifter					
Renteutg, prov og andre fin.utg.	2 442	2 802	3 089	3 043	3 563
Avdragsutgifter	7 102	5 896	4 882	4 819	4 826
Utlån	0	0	0	0	0
Sum eksterne finansutgifter	9 544	8 698	7 971	7 862	8 389
Resultat eksterne finanstrans	**-8 373**	**-7 538**	**-6 951**	**-6 842**	**-7 369**
Motpost avskrivninger	6 645	6 700	8 000	8 000	8 000
Netto driftsresultat	**3 190**	**689**	**3 559**	**2 712**	**3 181**

Bruk av tidl års mindreforbruk	261	0			
Bruk av disposisjonsfond	1 742	250	500	500	500
Bruk av bundne fond	2 939	766	0	0	0
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	**4 942**	**1 016**	**500**	**500**	**500**
Overført til investeringsregnskapet	6 091	360	0	0	0
Dekning av tidl års merforbruk	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	345	1 245	4 059	3 212	3 681
Avsetninger til bundne fond	1 652	100	0	0	0
Sum avsetninger	**8 088**	**1 705**	**4 059**	**3 212**	**3 681**
Regnsk.m. mer/mindreforbruk	**44**	**0**	**0**	**0**	**0**

ØKONOMIPLAN INVESTERING

Inntekter	Regnskap 2011	B 2013	B 2014	B 2015	B 2016
Salg av driftsmidler og fast eiendom	125	0	0	0	0
Andre salgsinntekter	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	801	0	0	0	0
Statlige overføringer	0	0	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0	0	0	0	0
Sum inntekter	**926**	**0**	**0**	**0**	**0**
Utgifter					
Lønnsutgifter	0	0	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	25 147	0	0	0	0
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0	0	0	0	0
Overføringer	7 224	0	0	0	0
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0
Sum utgifter	**32 371**	**0**	**0**	**0**	**0**
Finanstransaksjoner					
Avdragsutgifter	544	503	503	503	503
Utlån	815	1 000	1 000	1 000	1 000
Kjøp av aksjer og andeler	314	360	360	360	360
Dekning av tidligere års udekket	671	0	0	0	0
Avsetninger til ubundne investeringsfond	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	0	0	0	0	0
Avsetninger til likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner	**2 344**	**1 863**	**1 863**	**1 863**	**1 863**
Finansieringsbehov	**33 789**	**1 863**	**1 863**	**1 863**	**1 863**
Dekket slik:					
Bruk av lån	24 427	1 000	1 000	1 000	1 000
Mottatte avdrag på utlån	606	503	503	503	503
Salg av aksjer og andeler	80	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0
Overføringer fra driftsregnskapet	6 091	360	360	360	360
Bruk av disposisjonsfond	1 815	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	0	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	0	0	0	0	0

Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum finansiering	**33 019**	**1 863**	**1 863**	**1 863**	**1 863**
Udekket/udisponert	**-770**	**0**	**0**	**0**	**0**

DEL 3 BUDSJETT 2013

Sentraladministrasjonen (1000: 1999)

INNLEDNING

Sentraladministrasjonen har en overordnet funksjon å koordinere driften i hele organisasjonen og skal bidra til gode arbeidsforhold for ansatte og sikre langsiktighet for både ansatte og politikere.

Sentraladministrasjonen består av rådmannens stab som utgjør den øverste administrative ledelsen i kommunen. I sentraladministrasjon er sentrale arbeidsoppgaver personalledelse, planarbeid, økonomi og skatt, drift og vedlikehold av IKT-systemer, samt samfunnsutviklingsarbeid der kultur og næring inngår sammen med personal- og organisasjonsutvikling. Sentraladministrasjonen er også bindeledd til overordnet politisk styring.

Rådmannens stab består av følgende enheter:

Formannskapskontoret	Rådmann + 2 medarbeidere
Økonomikontoret	Økonomisjef + 3 medarbeidere
Servicetorget	Leder + 3 medarbeidere og 1 renholder (60%)
Samfunnsutviklingsenheten	Utviklingssjef (p.t. vakant) og kultur- og næringskonsulent
IKT	IT-konsulent

Sentraladministrasjonen har totalt 15 ansatte.

Måsøy kommune ble IA-bedrift i 1.1.2007. Frem til utgangen av 2009 økte sykefraværet betydelig. Deretter har det legemeldte sykefraværet blitt betydelig redusert, og var i 2. kvartal i år på 4,1 %. Det er nedgang i langtidsfravær over 17 dager som bidrar til dette.

Det er et sentralt mål å bidra til et fortsatt lavt sykefravær.

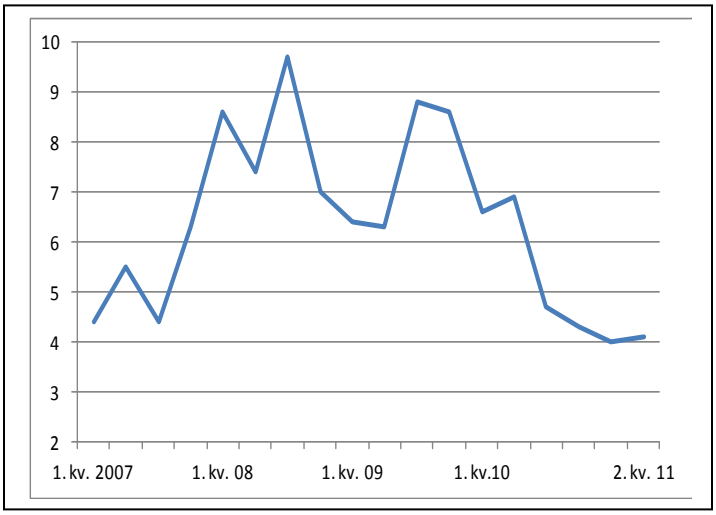

SENTRALE ARBEIDSOMRÅDER 2013

Sentraladministrasjonen har vært igjennom et år der det i perioder har manglet økonomisjef og oppvekstsjef. I tillegg mangel på næringsansvarlig og personalansvarlig. I sum har dette vært krevende i forhold til å kunne følge opp det store omfanget av løpende driftsoppgaver. For 2013 må følgende områder prioriteres:

- Økonomistyring og kontroll:
    - Intensivere arbeidet med å ha på plass gode rutiner for budsjettkontroll i organisasjonen og rapportering til formannskap og kommunestyre
    - Iverksette arbeidet med å få på plass utgiftsreduserende tiltak, herunder gjennomgang av kommunens drift med sikte på reduksjon i antall årsverk, samt nødvendig endring i fordeling av ressurser mellom sektorene ut fra nåværende og fremtidig behov – utarbeidelse av plan for gjennomføring av tiltak
- Personalledelse:
    - Legge forholdene til rette for kompetanseheving blant ansatte
    - Lederopplæring for alle ledere med personalansvar
    - Bidra til fortsatt lavt sykefravær og jobbe aktivt med sykefraværsoppfølging
    - Utvikle en helhetlig og god bedriftskultur
- Få på plass QM+ som system for oppfølging av Internkontroll og HMS (Helse, miljø og sikkerhet)
- Gjennomføre overordnet ROS-analyse og gjennomgang av beredskapsplanverk i følge tilsynsrapport fra fylkesmannens beredskapsavdeling
- Videreføre arbeidet med å få på plass effektive og sikre IKT-systemer:
    - Oppgradere infrastruktur som servere, kabler og switcher
    - Oppgradering av programvare
    - Vurdere samarbeidsløsninger med andre kommuner i regionen som kan bidra til at vi blir mindre sårbar ift. personell og drift
- Ferdigstillelse av kommuneplan igangsatt i 2010, og som videreføres i 2013:
    - Politisk behandling av utkast til samfunnsdel
    - Oppstart av arbeid med arealplanen

ØKONOMISKE RESSURSER

1000 : 1999 Sentraladministrasjon		Budsjett 2013	Budsjett 2012	Regnskap 2011
1000	Sentrale folkevalgte organer	1 240 000	1 260 000	1 221 849
1010	Kontrollutvalget og revisjonen	581 000	552 000	500 523
1020	Valg	144 000	0	154 058
1040	Overformynderiet	45 000	55 000	5 334
1050	Kontrollutvalget	66 000	14 000	8 586
1060	Vest-Finnmark regionråd	0	6 000	-300
1061	Vest-Finnmark regionråd - Måsøy kommune	62 000	62 000	69 220
1070	Eldrerådet	22 000	22 000	9 679
1100	Andre utvalg	0	6 000	0
1200	Formannskapskontoret	2 436 000	1 896 000	1 931 115
1300	Økonomikontoret	2 724 000	2 495 500	2 760 688
1400	IT-avdelingen	778 000	705 000	713 680
1410	Bredbåndsprosjekt BLMN	0	0	13 084
1420	Servicetorg	1 990 000	2 062 000	2 112 640
1500	Næringsavdelingen	40 000	0	-28 816
1501	Arctic View	30 000	45 000	141 284
1521	Ungdomskontor	0	0	720
1523	Ungdomsrådet	40 000	40 000	31 000
1530	Kultur	483 000	428 500	300 479
1531	Kultur og kunstformidling	-55 000	254 000	176 904
1537	Den kulturelle spaserstokken	0	10 000	0
1538	Grendehus - distrikt	0	1 000	558
1560	Måsøy museum	255 000	255 000	263 907
1600	Personalområdet	370 000	370 000	315 801
1610	Pensjon over 11%/koll.forsikringer/AFP	239 000	1 069 024	2 710 924
1700	Næringsfondet	20 000	10 000	161 049
1800	Fellesområde sentraladministrasjon	289 000	1 224 469	1 309 392
1820	Lærlinger	175 000	174 000	475 224
1830	Hjemme-pc	-10 000	-12 000	-24 129
1840	Skadeforsikring bygg, anlegg	760 000	725 000	677 050
1900	Menighetsrådet	1 580 000	1 580 000	1 375 162
1920	Landbrukskontor	90 000	90 000	80 692
1930	Veterinærtjenesten	0	2 000	0
1990	Reserverte bevillinger	500 000	1 500 000	0
	T O T A L T	**14 894 000**	**16 901 493**	**17 467 358**

I budsjettforslaget er det lagt inn utgiftsreduksjoner i sektoren på kr. 520 000 i 2013, og kr. 480 000 i 2014 i følge tabell under.

	2013		2014		2015		2016	
Sektorer	**Kroner**	**Årsverk**	**Kroner**	**Årsverk**	**Kroner**	**Årsverk**	**Kroner**	**Årsverk**
Sentraladministrasjonen	520 000	0,5	480 000	0,5	0		0	
Oppvekst	2 750 000	3,5	1 870 000	2,9	950 000	2	450 000	1
Helse og Omsorg	300 000	0,5	850 000	1,5	0		0	
Teknisk	905 000	1,0	440 000	1,0	440 000	1	0	
Sum	4 475 000	5,5	3 640 000	5,9	1 390 000	3	450 000	1

Tiltak som inngår er:

- Reduksjon i overføring til menighetsrådet Kr. 170 000
- Samordnet innkjøp Kr. 50 000
- Serviceavtaler, telefon Kr. 50 000
- Andre tiltak Kr. 250 000

Sum Kr. 520 000

Oppvekst sektoren (2000:2999)

INNLEDNING

Barn og unge i Måsøy kommune skal vokse opp i trygge omgivelser som stimulerer dem til å bli selvstendige og ansvarsbevisste mennesker, samt styrke deres identitet og tilhørighet.

Oppvekstsektoren har ansvar for undervisning og omsorg for barn og unge i barnehage, grunnskole, skolefritidsordning, musikk- og kulturskole, bibliotekene, samt for voksne med opplæringsbehov hjemlet i lov om voksenopplæring.

Målsetting

Videre ønsker vi en utvikling av et sosialt og kulturelt fellesskap som skal bidra til oppvekstvilkår som baserer seg på trygghet, omsorg, tilhørighet og oppegående egenaktivitet.

SENTRALE ARBEIDSOMRÅDER 2013

- Gjennomføre utgiftsreduksjoner i følge rammer for sektoren
- Etablere rutiner for oppfølging av sykmeldte og forebygging av sykefravær
- Etablere rutiner for generell drift, ansettelser, vikarbruk og overtid
- Ha fokus på målrettet kompetanseheving i forhold til kommunen
- Økt fokus på systematisk HMS-arbeid og internkontroll – godkjenning av skole og barnehage
- Oppdatering og samordning av planverk
- Sette fokus på samarbeid mellom skolene i forhold til effektiv bruk av ressursene, herunder bruk av lyd/bilde i undervisning
- Nye lokaler for biblioteket

ØKONOMISKE RESSURSER

2000 : 2999 Oppvekst (Nettotall)		Budsjett 2013	Budsjett 2012	Regnskap 2011
2000	Oppvekstadministrasjonen	-1 843 000	878 600	569 891
2010	Forebyggende enhet	2 440 000	2 541 600	1 691 667
2070	Den kulturelle skolesekken	-42 000	0	-62 682
2080	Lunsj tilbud Havøysund skole	107 000	120 400	105 995
2081	Skolefrukt Havøysund skole	40 000	50 000	47 777
2100	Havøysund skole	15 095 000	13 342 500	11 827 302
2120	Gunnarnes skole	1 649 000	1 195 300	1 117 741
2130	Ingøy skole	1 100 000	730 500	690 207
2140	Måsøy skole	1 270 000	1 081 900	927 688
2150	Fellesutg./annen spes. underv.	666 000	723 000	592 337
2200	Skolefritidsordninger (sfo)	495 000	400 500	289 750
2250	Voksenopplæring 10-årig grunnskole	0	23 000	42 090
2260	Voksenopplæring fremmedspråkelige	-152 000	15 963	-300 344
2300	VGS. filial Havøysund	73 000	46 692	1 266 895
2301	LOSA - kommunale utgifter	0	22 000	0
2400	Kulturskolen	1 182 000	1 110 500	842 238
2440	Ungdomskontor	0	0	103 120
2450	Ungdomsklubben	336 000	420 200	391 945
2470	Ungdomstiltak	0	0	-83 304
2500	Høtten barnehage	3 953 000	4 255 000	2 755 462
2505	Privat familiebarnehage	0	250 000	253 967
2510	Styrket tilbud til førskolebarn	443 000	412 500	343 083
2650	Havøysund samfunnshus	5 000	139 500	100 014
2700	Måsøy folkebibliotek	1 266 000	1 222 200	912 496
2750	Måsøy museum	0	0	3 564
2800	Polarhallen	173 000	244 000	239 902
2810	Svømmehallen	13 000	183 000	136 236
	T O T A L T	**28 269 000**	**29 408 855**	**24 805 037**

Andre vurderinger og kommentarer

Generelt

Rammeoverføringene for 2013 har en betydelig realnedgang, dvs. vi klarer ikke å kompensere for lønns- og prisvekst. Kriteriegrunnlaget for rammeoverføringene er lagt om, og dette merkes først og fremst innen skolesektoren der rammen beregnes ut fra antallet elever, og ikke ut fra antall skoler og plassering av skolene. Inntektssystemet favoriserer kommuner med betydelig vekst i folketallet og med stor andel barn og unge. Måsøy kommune sliter med befolkningsutviklingen der andelen barn og unge blir stadig mindre. Med behov for betydelige utgiftsreduksjoner på

kommunens driftsnivå, får dette konsekvens får oppvekstsektoren. I tillegg står sektoren for rundt 1/3 av kommunens totale utgifter. Dette tilsier at sektoren må ta en betydelig andel av utgiftsreduksjonene som er nødvendig for å få en sunn kommuneøkonomi.

I budsjettforslaget er det lagt inn utgiftsreduksjoner i sektoren på 2,7 millioner kroner i 2013, og betydelige reduksjoner utover i planperioden i følge tabell under. I løpet av planperioden er det lagt opp til en reduksjon på rundt 9,5 årsverk. Konkret tiltak i 2013 er nedleggelse av Ingøy skole fra skoleåret 2013/14.

	2013		2014		2015		2016	
Sektorer	**Kroner**	**Årsverk**	**Kroner**	**Årsverk**	**Kroner**	**Årsverk**	**Kroner**	**Årsverk**
Sentraladministrasjonen	520 000	0,5	480 000	0,5	0		0	
Oppvekst	2 750 000	3,5	1 870 000	2,9	950 000	2	450 000	1
Helse og Omsorg	300 000	0,5	850 000	1,5	0		0	
Teknisk	905 000	1,0	440 000	1,0	440 000	1	0	
Sum	4 475 000	5,5	3 640 000	5,9	1 390 000	3	450 000	1

Utgiftsreduserende tiltak med effekt i 2013 er i følge budsjettforslaget som følger:

- Nedleggelse av Ingøy skole Kr. 550 000
- Reduksjon i vikarbruk og overtid Kr. 540 000
- Bundet fond barnehage Kr. 240 000
- Samordnet innkjøp Kr. 50 000
- Andre tiltak Kr. 1 330 000

Sum Kr. 2 710 000

Det må påregnes reduksjoner innenfor de fleste ansvarsområdene som skole, barnehage, kultur og administrasjon. Det er lagt opp til at konkrete tiltak skal ha effekt fra 2. halvår 2013, og at disse skal behandles av kommunestyret i junimøtet. I arbeidet med å få på plass tiltakene vil det bli gjennomført en bred prosess der arbeidstakerorganisasjonene vil bli involvert.

Skolene

Arbeidstilsynet har satt ekstra fokus på bygningsmessige forhold og inneklima. Tilsyn som er gjennomført på Gunnarnes skole innebærer at vi må ta høyde for store oppgraderingsbehov på skolene våre.

Det er også dårlige boforhold og til dels mangel på boliger i distriktet. På Gunnarnes og Ingøy må det gjøres store oppgraderinger av lærerleiligheter. På Måsøy har vi kun en bolig, og der må det skaffes til veie en bolig til.

Både Gunnarnes og Måsøy skole har fått flere minoritetsspråklige elever – og skolene må derfor styrkes med ekstra norskopplæring, og tofaglig språkstøtte etter enkeltvedtak. Dette innebærer betydelige utgiftsøkninger og utfordringer med å få på plass undervisningsressurser.
Det er lagt inn videre drift av SFO ved Gunnarnes skole for hele 2013 med netto kostnadsramme på kr. 144 000.

Voksenopplæring

Hovedaktiviteten er knyttet til LOSA som refunderes i helhet fra fylket. Det er fortsatt gode erfaringer med LOSA, men i følge informasjonsskriv er LOSA i nåværende form lagt ned fra skoleåret 2013/14.

Innen norskopplæringen av fremmedspråklige har vi nå gått inn i en ny ordning som medfører statsstøtte med kronebeløp for hver person som får rett og plikt til slik opplæring. Mesteparten av disse utgiftene refunderes fra staten via Fylkesmannen etter innrapportering på NIR-systemet (NIR: Norsk introduksjonsregister).

Barnehagedriften

Alle utgifter til barnehagedriften er lagt inn i rammetildelingene, og ordningen med skjønnsmidler er falt bort. For å balansere budsjettet bruker vi resterende bundne driftsfond av oppakkumulerte skjønnsmidler på kr. 616 000.

Folkebiblioteket

Vi har i 2011 og 2012 hatt store problemer med inneklimaet og dermed arbeidsmiljøet på biblioteket. Vi har startet en prosess med eier av bankbygget med sikte på å få overtatt lokalene i løpet av 2013. Endelig avklaring av dette er avhengig av når Sparebank1 Nord-Norge flytter inn i andre lokaler. Foreløpig plan er at dette vil skje i løpet av 1. kvartal 2013.

Helse- og omsorgssektoren (3000:3999)

INNLEDNING

Helse- og omsorgssektoren er kommunens største med flest ansatte. Sektorens hovedfokus er å ivareta brukerne på en slik måte at de opplever trygghet og respekt. Arbeidstakere skal oppleve et godt arbeidsmiljø som preges av samarbeid, åpenhet, tillit og fokus på løsninger.

MÅLSETTING

"Helse- og omsorg har som målsetting å gi et helhetlig tilbud, basert på forebyggende arbeid som i hovedsak gis som hjelp til selvhjelp. Hele befolkningen skal sikres kvalitet og likeverdig tilgang på offentlige helse, sosiale og omsorgstjenester".

SENTRALE ARBEIDSOMRÅDER 2013

- Ha fokus på målrettet kompetanseheving og bruk av kompetansebeholdning.
- Utvikle turnusplaner for å sikre forsvarlig drift og samtidig unngå uønsket deltid.
- Økt fokus på systematisk HMS-arbeid og etablering av internkontrollsystem.
- Sørge for god budsjettdisiplin og forståelse for innsparingstiltak.
- Etablere gode rutiner for oppfølging av sykmeldte og forebygging av sykefravær.
- Etablere gode samarbeidsformer mellom alle avdelingene i sektoren, spesielt med fokus på effektiv bruk av personalressurser.
- Iverksette nødvendige tiltak for å imøtekomme kommunens økte ansvar og oppgaver i forbindelse med Samhandlingsreformen.

ØKONOMISKE RESSURSER

3000 : 3999 Helse og sosial		Budsjett 2013	Budsjett 2012	Regnskap 2011
3000	Helse- og sosial	2 702 000	2 801 500	910 708
3020	Kompetanseheving eldreomsorgen	0	120 000	46 383
3100	Helsesenteret, sykehjemmet	15 234 000	14 720 400	14 502 606
3110	Unique profil	50 000	50 000	0
3120	Kjøkken	2 376 000	1 813 000	2 148 954
3130	Hjemmetjenesten	11 679 000	9 811 500	9 605 236
3131	Klienttiltak	300 000	- 200 000	-1 001 591
3140	Omsorgsboliger	300 000	500 000	711 632
3150	Psykiatritjenesten	1 541 000	1 320 950	831 957
3305	Folkehelsearbeid	70 000	-66 600	-11 099
3330	Fysioterapitjenesten	297 000	242 600	399 250
3500	Sosiale tjenester	2 110 000	1 563 760	1 837 342
3510	Barnevernstjenesten	0	0	-1 512
3200	Legekontoret	5 276 000	4 796 000	4 279 153
	T O T A L T	**41 917 000**	**37 473 110**	**34 259 018**

ANDRE VURDERINGER OG KOMMENTARER

- Prosjektlederstilling i forbindelse med samhandlingsreformen videreføres i 2013. Måsøy kommune deltar i et forprosjekt med Hammerfest og Kvalsund (”Samarbeid Vest”) og 50 % av stillingen finansieres av disse prosjektmidler med kr. 188 000. I tillegg inntektsføres kr. 20 000 av fylkeskommunalt tilskudd til frisklivssentral som medfinansiering av prosjektlederstilling.
- I forbindelse med samhandlingsreformen vil kommunen få samme beløp i 2013 som i 2012. Til sammen kr. 1 872 000 vil øremerkes Samhandlingsreformen over rammetilskuddet i 2013. Det er innført kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten fra 1.1.12. Disse utgiftene er uforutsigbare, og de endelige tallene for inneværende år vil ikke foreligge før regnskapet for 2012 er klart. Foreløpige beregninger viser positive tall for vår del, og helse- og omsorgsleder vil anbefale at et evt. overskudd i år blir satt på fond.
- Teknologiske løsninger som kan effektivisere arbeidsoppgaver bør iverksettes i løpet av 2013. Det forutsettes delvis ekstern finansiering.
- KE (koordinerende enhet) for habilitering og rehabilitering videreutvikles i tråd med føringer fra Helsedirektoratet.
- Det er etablert Frisklivssentral og kommunen har fått tilsagn om tilskudd på kr. 200 000. Følgende fordeling er foretatt i budsjettforslaget: kr. 80 000 til folkehelse, kr. 20 000 til medfinansiering prosjektlederstilling (prosjektleder er også folkehelsekoordinator) og kr. 100 000 er inntektsført fysioterapitjenesten.
- Det er beregnet en innsparing på kr. 300 000 i fastlønn på sektoren.
- Stilling som aktivitør er tatt i budsjettforslaget.

I budsjettforslaget er det lagt inn utgiftsreduksjoner i sektoren på kr. 300 000 i 2013, og kr. 850 000 i følge tabell under. I løpet av planperioden er det lagt opp til en reduksjon på rundt 2 årsverk.

	2013		2014		2015		2016	
Sektorer	**Kroner**	**Årsverk**	**Kroner**	**Årsverk**	**Kroner**	**Årsverk**	**Kroner**	**Årsverk**
Sentraladministrasjonen	520 000	0,5	480 000	0,5	0		0	
Oppvekst	2 750 000	3,5	1 870 000	2,9	950 000	2	450 000	1
Helse og Omsorg	300 000	0,5	850 000	1,5	0		0	
Teknisk	905 000	1,0	440 000	1,0	440 000	1	0	
Sum	4 475 000	5,5	3 640 000	5,9	1 390 000	3	450 000	1

Utgiftsreduserende tiltak med effekt i 2013 er i følge budsjettforslaget som følger:

- Samordnet innkjøp Kr. 50 000
- Andre tiltak Kr. 250 000

Sum Kr. 300 000

Teknisk sektor (4000:4999)

INNLEDNING

Teknisk sektors driftsbudsjett for 2013 har en netto driftsutgift (driftsutgifter – driftsinntekter) som ligger om lag kr. 870 000 lavere enn budsjettet for 2012. Sammenligner en med regnskapet for 2011 er imidlertid netto driftsutgift øket med om lag kr. 500 000. Siden 2011 er gatelysene blitt tilbakeført til kommunen med en kostnad på kr. 400 000 pr. år.

Selv om inntektene har steget noe er det klart dette budsjettet er en klar innstramming på virksomheten, da det i budsjettet for 2013 er lagt inn en lønnsreduksjon på kr. 905 000.

I budsjettet for 2013 har en fått kostnadsøkninger på følgende områder:

Pensjonskostnader	***+ kr. 250 000***
Kursing brannmannskaper	***+ kr. 90 000***
Kontrakter brøyting kommunale veier	***+ kr. 450 000***
Innleie av feier	***+ kr. 60 000***
Avsetning til bundet avløpsfond	***+ kr. 100 000***

For øvrige er det kun små endringer, hovedsakelig justeringer for lønns – og prisstigning.

SENTRALE ARBEIDSOMRÅDER 2013

- Gjennomføre og følge opp løpende aktiviteter
- Følge opp planlagte prosjekter
- Effektivisering av administrasjonen med fokus på interkontroll og HMS
- Ta i bruk IT-teknologi til drift av tekniske anlegg
- Gjennomføre prosess for omorganisering av sektorens uteseksjon
- Utarbeide HMS-plan for sektoren

Målsetting

Teknisk etat skal bidra til et funksjonelt og sikkert samfunn for innbyggerne og virksomheter. Etaten skal yte god service for innbyggerne og sektormyndighetene.

Byggesaksavdelingen, Plan- og oppmålingsavdelingen:

- Foreta byggesaksbehandling i hht. ny Plan – og bygningslov og tilhørende forskrifter
- Følge opp forfalte bygg og anlegg samt forsøpling iht. lover og forskrifter, og gjennom dette å bidra til at eierne tar tak i forholdene
- Starte opp arbeidet med arealdelen av kommuneplanen
- Gjennomgang og oppdatering av GAB registret
- Foreta tilstandsanalyse på alle kommunale boliger og utarbeide rapport

Drift- og vedlikeholdsavdelingen:

- Gjennomføre forebyggende vedlikehold i hht. budsjettets rammer
- Etablere rutiner for daglig, månedlig og årlige drifts - og vedlikeholdsrutiner

Vann- og avløpssektoren:

- Iverksette driftsrutiner på alle vannverkene i kommunen, inkl. internkontroll og HMS plan

- Ferdigstille Tufjord vannverk
- Forestå utbygging av Snefjord vannverk

Kommentar Kostra-tall for tekniske tjenester

Sammenligningen med nabokommuner på samme størrelse og med gjennomsnittet i Finnmark, viser at Måsøy kommune kommer godt ut på kommunale avgifter. Unntaket er renovasjon, men dette kan forklares med at Hammerfest og Alta er store bysamfunn med mange abonnenter innenfor et lite område, noe som gir lave innsamlingskostnader.

På Øst-Finnmark driver de fortsatt innsamling uten kildesortering, noe som er en klart rimeligere behandlingsform. I tillegg har Finnmark Miljøtjeneste AS levering til mottaksstasjonene i kommunene inkl. i prisen, mens de øvrige krever betalt hver gang en leverer på mottakene. Reduksjon i folketallet i vår region fører til at vi blir færre å dele kostnadene på, mens det i vekstområdene Alta og Hammerfest blir flere som deler utgiftene.

ANDRE VURDERINGER OG KOMMENTARER

- Etterslep på vedlikehold på kommunale boliger utgjør en kostnad på 30 millioner kroner eller 1,5 millioner pr. år i en 20-årsperiode. Disse kostnadene øker fra år til år inntil renovering blir iverksatt
- For andre kommunale bygg er etterslepet på 100 millioner kroner, dvs. 5 millioner kroner årlig over 20 år
- Brannvesenet utgjør nå en kostnad på nærmere 2 millioner kroner pr. år. I tillegg er det nå varslet behov for ny opplæring av mannskaper og sjåfører med kostnader i millionklassen. En del av mannskapene begynner også å nærme seg høy alder og ny rekruttering er derfor nødvendig. For å få kontroll på disse kostnadene må en finne samarbeidsløsninger og/eller annen organisering av brannvesenet.

ØKONOMISKE RESSURSER

Ansvar	Beskrivelse	Budsjett 2013	Budsjett 2012	Regnskap 2011
4000	Teknisk administrasjon	956 000	918 000	829 000
4000	Lønnsreduksjon 2013	-905 000		
4100	Byggesaksavdeling	392 000	312 000	277 000
4110	Kart -, oppmåling - og planavdelingen	381 000	438 000	520 000
4120	Eiendomsavdelingen			95 000
4200	Maskindrift	161 000	246 000	404 000
4210	Kommunale veier - felles	216 000	0	5 000
4211	Kommunale veier - Havøysund	2 168 000	1 951 000	1 167 000
4212	Kommunale veier - Måsøy	80 000	70 000	47 000
4213	Kommunale veier - Ingøy	260 000	170 000	153 000
4214	Kommunale veier - Rolvsøy	130 000	130 000	0
4216	Kommunale veier - Snefjord mv.	65 000	65 000	54 000
4220	Vei- og gatelys	440 000	520 000	
4250	Park - og grøntanlegg	65 000	65 000	61 000
4260	Kaianlegg	0	15 000	-2 000
4290	Snescooterløyper	40 000	40 000	46 000
4300	Vannverk - felles	-1 821 000	-1 838 000	-1 917 000
4301	Vannverk Havøysund	455 000	435 000	397 000
4303	Vannverk Ingøy	116 000	157 000	56 000
4304	Vannverk Tufjord	109 000	14 000	15 000
4305	Vannverk Snefjord	43 000	19 000	11 000
4306	Vannverk Lillefjord	40 000	60 000	40 000
4330	Avløp	-471 000	-853 000	-734 000
4331	Avløp Havøysund	30 000	30 000	20 000
4340	Slam og septikbehandling	-34 000	-4 000	2 000
4360	Renovasjon	-120 000	-120 000	108 000
4400	Brannvesen	1 878 000	1 378 000	1 090 000
4410	Feievesen	-43 000	-24 000	-30 000
4420	Beredskap mot akutt forurensning	45 000	40 000	2 000
4500	Drift - og vedlikeholdsavdeling - felles	376 000	584 000	726 000
4550	Havøysund skole	666 000	837 000	804 000
4570	Gunnarnes skole	194 000	233 000	230 000
4580	Ingøy skole	110 000	163 000	247 000
4590	Måsøy skole	186 000	180 000	145 000
4610	Polarhallen	71 000	40 000	16 000
4620	Høtten Barnehage	40 000	15 000	11 397
4630	Rådhuset	65 000	110 000	94 000
4640	Brannstasjonen/felles verksted	75 000	131 000	120 000
4660	Havøysund Helsesenter	418 000	193 000	165 000

I budsjettforslaget er det lagt inn utgiftsreduksjoner i sektoren på kr. 905 000 i 2013, og kr. 440 000 i 2014 og 2015 i følge tabell under. I løpet av planperioden er det lagt opp til en reduksjon på rundt 3 årsverk.

	2013		2014		2015		2016	
Sektorer	**Kroner**	**Årsverk**	**Kroner**	**Årsverk**	**Kroner**	**Årsverk**	**Kroner**	**Årsverk**
Sentraladministrasjonen	520 000	0,5	480 000	0,5	0		0	
Oppvekst	2 750 000	3,5	1 870 000	2,9	950 000	2	450 000	1
Helse og Omsorg	300 000	0,5	850 000	1,5	0		0	
Teknisk	905 000	1,0	440 000	1,0	440 000	1	0	
Sum	4 475 000	5,5	3 640 000	5,9	1 390 000	3	450 000	1

Utgiftsreduserende tiltak med effekt i 2013 er i følge budsjettforslaget som følger:

- Brannvesen ”Teknsik vakt” Kr. 415 000
- Samordnet innkjøp Kr. 50 000
- Andre tiltak Kr. 440 000

Sum Kr. 905 000

DEL 4 – HOVEDOVERSIKTER

BUDSJETTSKJEMA 1A – DRIFTSBUDSJETTET

	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Bud 2013
Skatt på inntekt og formue	22 887	27 149	25 660
Ordinært rammetilskudd	66 277	66 237	70 846
Skatt på eiendom	0	0	1 091
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	-
Andre generelle statstilskudd	48	0	
Sum frie disponible inntekter	**89 212**	**93 386**	**97 597**
Renteinntekter og utbytte	1 171	1 160	1 160
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	2 442	3 028	2 802
Avdrag på lån	7 102	5 350	5 896
Netto finansinnt./utg.	**-8 373**	**-7 218**	**-7 538**
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0	0	-
Til ubundne avsetninger	345	0	1 245
Til bundne avsetninger	1 652	0	100
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	262	0	-
Bruk av ubundne avsetninger	1 742	874	250
Bruk av bundne avsetninger	2 939	909	766
Netto avsetninger	**2 946**	**1 783**	**-329**
Overført til investeringsbudsjettet	6 091	6 925	360
Til fordeling drift	77 693	81 026	89 370
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	**0**	**0**	-
Mer/mindreforbruk	**77 693**	**81 026**	**89 370**

BUDSJETTSKJEMA 1B – DRIFTSBUDSJETTET

	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013
Sentraladministrasjonen	17 467	16 901	14 894
Oppvekst og kulturetaten	26 544	29 409	28 269
Helse og omsorg	34 259	37 473	41 917
Driftsavdelingen	4 681	1 556	4 386
Fordelt til drift (jfr. 1 A)	0	0	0

BUDSJETTSKJEMA 2A – INVESTERING

	Regn 2011	Bud 2012	Bud 2013
Investeringer i anleggsmidler	32 371	46 750	0
Utlån og forskutteringer	1 129	1 360	1 360
Avdrag på lån	544	503	503
Avsetninger	671	0	0
Årets finansieringsbehov	**34 715**	**48 613**	**1 863**
Finansiert slik:			
Bruk av lånemidler	24 427	22 650	1 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	205	0	0
Tilskudd til investeringer	0	15 750	0
Mottatte avdrag på lån og refusjoner	1 407	503	503
Andre inntekter	0	0	0
Sum ekstern finansiering	**26 039**	**38 903**	**1 503**
Overført fra driftsbudsjettet	6 091	6 925	360
Bruk av avsetninger	1 815	2 785	0
Sum finansiering	**33 945**	**48 613**	**1 863**
Udekket/udisponert	-770	0	0

BUDSJETTSKJEMA 2B – INVESTERING

	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013
Opptak startlån			1 000
Aksjer KLP			360